

II. Organizarea corporatistă 1938-1940

II. Organizarea corporatistă 1938-1940.....	1
-----	2
Guvern Armand Călinescu .mart.'38-sept.'39.....	2
-----	2
1.) Prof. Vâlcovici : organizare și aderări la FRN , februarie , martie 1939.....	2
▫ Org. profesionale industrie și comerț.....	2
2.) M. Ralea (ministr. Muncii), Congresul I al breslelor , 1 mai 1939.....	3
▫ Referat: 1 mai 1939.....	3
▫ Congresul breslelor.....	3
- Armand Călinescu.....	3
- Moțiunea.....	3
3.) Apostol Popa (FRN, Comercianți) , Discurs la Mesaj, Senat , 22 iun.'39.....	3
/ Tradiție și patriotism- în istoria comerțului românesc.....	4
▫ Aderarea la FRN.....	4
Regele Carol II.....	4
Regina Maria.....	4
/ Armata țării.....	5
▫ Dezideratele comercianților.....	5
▫ Camerele de Comerț.....	5
4.) Ion Gigurtu (FRN, Industrie, Comerț), discurs la Mesaj, Cameră , 23 iun.'39.....	5
▫ Legiferarea breslelor.....	5
- Răul făcut de politică.....	6
▫ Problemele comerțului românesc.....	6
▫ Problema muncii industriale.....	7
Lucrătorul român.....	7
- Educația patronilor și muncitorilor.....	8
- Arbitrajul Statului.....	8
▫ Colaborare cu capitalul străin.....	8
5.) Ioan Marinescu (senator FRN , Industrie.) , la mesaj, Senat , 23 iun.'39.....	9
▫ Parlamentul FRN.....	9
Regele Ferdinand și Regina Maria.....	10
▫ Regele Carol II : Constituția '38.....	10
# Afectarea vieții economice.....	10
# Interesele de partid mai presus de interesul general.....	10
/ Retro'30. UGIR-președ. Mircea.....	11
▫ Plan economic cincinal –președ. Argetoianu.....	11
▫ Constituția : garantarea proprietății.....	12
▫ Importanța industriei particulare.....	12
▫ Înlăturarea intervenționismului de stat : "armonizarea ".....	12
▫ Atragerea capitalului străin.....	13
▫ Importanța acordată problemelor economice.....	13
▫ Ordine în sistemul fiscal.....	13
▫ Pregătirea profesională.....	14
▫ Pregătirea elitei de mâine.....	14
▫ Guvernul.....	14
6.) Ion Constanțiu (ex-cuzist, deputat FRN, Comerț) la mesaj, Cameră , 23 iun.'39.....	14
▫ Parlamentul FRN.....	15
▫ Regimul corporatist= Corp intermediar între individ și Stat.....	15
▫ Funcțiile breslelor: economică, socială, politică.....	16
▫ Breasla comercianților . Dezideratele lor	16
▫ Planul Economic al C.S.E.....	16
/ Comerțul mic, individual = vitamină socială.....	17

▫Organizarea negustorilor în bresle.....	17
-Anomalii și rivalități.....	17
7.)Al.Samoil (Uniunea G-rală a micilor industriași și meseriași patroni),la Mesaj ,.....	18
▫ Meșteșugarii:omagiu Reginei Maria.....	18
▫ Meșteșugarii:dinastia -Regele Carol.....	19
▫ Uniunea Generală a meseriașilor sprijină așezământul corporatist.....	19
8.)D.I.Simian (ex-PNT , FRN, Comerț) , la Mesaj, Cameră , 24 iun.'39.....	19
▫Parlamentarismul vechi și nou.....	19
▫Clasa comercianților.....	20
/Mitiță Constantinescu:Oficiul pentru asistența și ajutorarea comercianților scăpătați.....	20
▫Organizarea comercianților -trecut și prezent.....	20
▫Camerile de Comerț -Asociațiile negustorești -Breslele.....	20
▫Necesitatea creerii creditului comercial.....	21
▫Măsuri pentru dezvoltarea comerțului.....	21
▫Românizarea comerțului.....	22
9.)D.Mociorniță (ex-PNL,FRN,senator de Ilfov,Industrie),la Mesaj,Senat, 26 iun.'39.....	22
▫ Răscruce istorică : '37 / '38.....	22
▫ Confruntarea dintre bine și rău.....	22
▫ România salvată de la <i>Apocalipsă</i>	23
▫ Regele Carol - cârmaciul providențial trimis de Dumnezeu.....	23
▫ Parlamentul FRN.....	23
*Notă. D.Mociorniță.....	23
10.)Simion Rusu (FRN ,deputat țaran,mic comerciant ,ținut Mureș)la Mesaj,.....	24
Cameră ,27 iun.'39.....	24
▫Comerț agricol românesc !.....	24
▫Târgul de boi de la Reghin	24
-Vânzarea pieilor.....	24
11.)CCBrăescu(FRN,Agricultori-senator numit de rege),la Mesaj,Senat ,27 iun.'39.....	25
▫Parlament corporatist :avantaje și riscuri.....	25
-Încurajarea marii industrii:deziderate și abuzuri.....	25
-Corrective la abuzuri.....	25
12.)Victor Vâlcovici(FRN ,deputat ,Intelectuali) ,la Mesaj,Cameră ,28 iun.'39.....	26
*Notă : prof. Vâlcovici.....	26
▫ Lucrările publice:căile de comunicație.....	26
▫ Industrie națională=independență de apărare.....	26

Guvern Armand Călinescu .mart.'38-sept.'39

1.)Prof.Vâlcovici :organizare și aderări la FRN ,februarie , martie 1939

Întruniri cu **organizațiile profesionale** pe ținuturi;

(" Timpul " , nr. 250, 9 febr.'39) [**LD : decupaj selectiv, pentru exemplificare**]

▫Org.profesionale industrie și comerț

Prof.Vâlcovici ,secretar general ptr Industrie și Comerț din FRN , a întrunit pe rând , pe conducătorii organizațiilor profesionale din industrie și comerț ,recunoscute și autorizate de lege
 Consfăturile au decurs într-o atmosferă deosebită ,alegându-se **secretarii pe ținuturi și județe** .
 Toate recomandările nominale sunt însoțite de fișe personale cu situația morală și intelectuală a persoanelor .

La București , din ținuturile muntene și bănățene : Bucegi, Marea ,Dunărea de Jos, Olt și

Timiș .Procesul acesta de organizare va continua și pentru celelate ținuturi :
La Iași, pentru cele 3 ținuturi moldovenești :**Prut ,Nistru și Suceava** ;
la Cluj, conducătorii din ținuturile Transilvane : **Someș și Mureș**

2.)M.Ralea (ministr.Muncii),Congresul I al breslelor ,1 mai 1939

Referat / sărbătorirea zilei de **1 mai** / 1939

("*Muncă și voie bună* " , "*Lumea Nouă* " , 29, 30 apr.'39 ;)

▣Referat:1 mai 1939

Guvernul român și-a propus să imprime și **întrunirilor muncitorești** din acel an un caracter de **solidaritate națională** , aprobând (spre deosebire de anul precedent) **desfășurarea legală a unor manifestații specifice** .

La propunerea ministrului Muncii, **Mihai Ralea,Călinescu a aprobat** (printr-un Referat cu programul detaliat) ținerea de **întruniri în 84 de localități**

în cadrul și sub garanția **Uniunilor de breslă** și a asociației "*Muncă și voie bună* " .

În Capitală , cu acest prilej , s-a desfășurat primul **Congres al breslelor**,

fiind prevăzute și alte 2 întruniri în sala "**Tomis**" și "**Eintracht**"

Programul preconiza afluirea participanților în **Piața Romană** , defilarea pe **Calea Victoriei** , **omagiul muncitorimii către MSRegele**(care a privit / primit defilarea de la balconul palatului regal) și pelerinajul la **monumentul Eroului necunoscut** .

Seara , serbări câmpenești, manifestații cultural-sportive, organizate de asociația "*Muncă și Voie Bună* "

▣Congresul breslelor

-**Armand Călinescu**

La congresul breslelor , la care au fost **1.500 delegați** din toată țara ,**Armand Călinescu** , rostea : < ***Când însă se va schița de undeva o încercare de atingere a teritoriului nostru,ea se va izbi de cea mai hotărâtă și vie rezistență*** .

Această politică nu e numai politica guvernului sau politica unui grup de oameni : este politica țării, este politica națională .Avem o muncitorime minunată și însuflețită de sentimentul patriotic și național .Am spus-o altădată, o repet și astăzi : generația care ne-a precedat a avut nobila misiune de a realiza unitatea națională . Generația noastră a răspuns la datoria ei de a se sacrifica pentru păstrarea ei .>

-**Moțiunea**

Moțiunea votată la congres stipula că toți **membrii breslelor vor contribui cu câștigul pe o zi** pentru **înzestrarea armatei** .În același congres, muncitorii din întreprinderile care lucrau pentru apărarea țării, s-au angajat să lucreze zilnic câte 2 ore suplimentare , fără plată .Ulterior , muncitorii au contribuit și cu alte contribuții

("*România*" , "*Muncă și voie bună* " 3 , 6 mai '39)

George Ivașcu scria în acele zile:

" Internaționalismul de totdeauna al organizațiilor muncitorești ,izvorât dintr-un îndreptățit spirit de solidaritate , s-a identificat totodată cu un patriotism hotărât ,conștient și creator . [-----] A mai suspecta astăzi muncitorimea română de un internaționalism rău înțeles și rău aplicat, înseamnă a-i jigni adânc iubirea de țară , patriotismul ei . "

(Cf. George Ivașcu , citat " Iașul" , 2 mai 1939)

3.)Apostol Popa (FRN, Comercianți) , Discurs la Mesaj, Senat , 22 iun.'39

(DS, MO nr.5 , șed. din 22 iun.'39 , pag. 112- 113)

[**LD : nu poate fi ignorată reprezentarea profesională mai adecvată în noul parlament .**

De aceea, cu toate îngrădirile și știrbirea caracterului democratic, trebuie să medităm dacă , din

acest p.d.v., noua structură nu a adus și ceva pozitiv în sistemul reprezentării .

Este un exemplu și un motiv care mă determină să dau o anume legitimitate acestui sistem parlamentar , spre deosebire de perioada nonparlamentară care va urma]

Apostol Popa / 22 iun.'39

▫ Tradiție și patriotism - în istoria comerțului românesc.

▫ Regele Carol II ▫ Regina Maria

▫ Armata țării

▫ Dezideratele comercianților

Apostol Popa / 22 iun.'39

/Tradiție și patriotism- în istoria comerțului românesc.

Purtător de cuvânt al **comercianților români** , ține ca prima sa declarație în Senatul Țării , în **numele negustorimii** , care a primit cu mult elan , din primul moment , **noua așezare constituțională** , fiind printre primii care **s-au înscris în FRN** .

"**Istoria comerțului românesc** prezintă **pagini glorioase** despre râvna pe care ei au depus-o în toate împrejurările mari și grele , în timpurile cele mai vechi , când a fost vorba de **redeșteptarea , afirmarea și bravarea conștiinței naționale**, prin **muncă , cultură și cinste** . Negustorii au fost deci totdeauna **prezenți la chemările Patriei** .

"**Mintea lor ageră și luminată** a fost adeseori **consultată în interesul treburilor publice** de către Domnii și Voevozii Țărilor Românești , în toate împrejurările grele din timpurile cele mai grele.

▫Aderarea la FRN

" **Astăzi** deci, ei, prin gestul lor spontan, de a fi răspuns cu atâta elan printre cei dintâi , când a sunat goarna **Frontului Renașterii Naționale** , care chema în acest front tot ce este **suflet românesc, cinstit și muncitor**, care să muncească pentru salvarea țării, **negustorii înțeleg să fie printre cei dintâi**, spre a se integra în această viață nouă, **în unanimitate și cu toată încredere** de izbândă în această mare și frumoasă acțiune " [-----]

"Comercianții români din întreaga țară înțeleg să declare că vor continua munca lor de zi și de noapte , fără preget și fără răgaz , spre a putea rezolvi cât mai fericit pentru țară **funcția socială și economică care le este încredințată** .[-] Ei înțeleg, în această ordine de idei , a se considera astăzi , în timp de pace, **mobilizați și perpetuu la datorie , luptând pe cale economică** , pe toate fronturile, cu toată puterea lor de muncă și de capacitate , până ce , grație înțelepciunii Marelui nostru Rege și a chibzuirii guvernului Său , în care și-a pus pe drept cuvânt , toată încercerea , **vom ajunge să câștigăm marea bătălie economică** , care **ne va asigura integritatea hotarelor și prosperitatea** . [----]

Apostol Popa / 22 iun.'39

Regele Carol II

" Prin acest gest al lor ei sunt pe linia **tradițiilor istorice ale comerțului nostru** , prezenți totdeauna la datorie **în jurul marelui Cârmuitor** al destinului neamului nostru , în persoana epocală a **Maiestății Sale Regele Carol II** " [---mulțumiri, recunoștință ----]

Regina Maria

"**Comercianții români** iau parte cu aceeași mare durere la pierderea mării noastre **Regina Maria**(Senatul se ridică și păstrează un moment de reculegere) , care , cu sufletul Său bun și mare a vrăjit în viața Sa toată suflarea românească .

" Regina Maria poate fi socotită printre **promotorii comerțului românesc** . Peste tot **a încurajat energii, a promovat acțiuni**, a suținut interese în marea masă a lumii comerciale, ocupându-se în special și de **încurajarea specificului național**, căutând **să creeze și să asigure dezvoltarea unei industrii și a unui comerț cu adevărat românesc.** " [-----]

Apostol Popa / 22 iun.'39

/Armata țării

" Comercianții **noștri nu vor precupeți nici un fel de sacrificiu** fie cât de mare ar fi ,când va fi vorba de **înzestrarea iubitei noastre armate** și de **apărarea granițelor țării.** "

Apostol Popa / 22 iun.'39

▣ Dezideratele comercianților

" Legiunile noastre de negustori , pentru ca să poată activa cu folos, trebuie să se bucure de o liniște perfectă .Spre fericirea noastră ,noi,**avem liniște pentru un moment [-----] negustorimea noastră în exercițiul profesiunilor sale,are de luptat cu mari greutăți .**

Legile, și în special cele fiscale ,și mai ales modul lor aplicare , de multe ori confuz și arbitrar , și , dacă , până acum, **nu s-a auzit nici un murmur** mai accentuat,aceasta se datorește , în primul rând, **patriotismului lor și sacrificiului pe care negustorimea română a înțeles să dea dovadă** în aceste timpuri externe grele pentru țara noastră . [----] Munca însă nu trebuie să fie îngrădite ,nici prin aplicări greșite , nici prin risipirea de timp, care înseamnă bani . [--] " Suntem , într-adevăr, **una din cele mai bogate țări** ce se cunoaște pe lume,**nu ne lipsesc** nici **ogoare** fertile , avem tot felul de **cereale**, care nu se mai cultivă în alte țări , nici **munți**, nici **drumuri**,nici **petrol**, nici **păduri**, nici **litoral maritim**,dar toate **trebuiesc exploatate rațional**, cu încurajarea forurilor conducătoare , promovându-se în primul rând elementul și dându-se **primatul muncii românești** .

▣ Camerele de Comerț

" Avem astăzi **comercianți români de mare valoare** , mai ales **elemente tinere** ,și **cu concursul negustorimii mai bătrâne**,prin **Camerele de Comerț** . "Avem aproape în toate unghiurile țării școli comerciale din inițiativa și sprijinul lor, fără să mai aștepte totul de la Stat [-----] [va vota Răspunsul la Mesaj]

Apostol Popa / 22 iun.'39

4.)Ion Gigurtu (FRN, Industrie,Comerț),discurs la Mesaj,Cameră ,23 iun.'39

(DAD, MO nr.5, șed.din 23 iun.'39, p. 71- 74)

[LD : Are 53 de ani(1896).Inginer de mine ,cu studii la Freiburg și Berlin-Charlottenburg Industriaș.De 20 de ani , dir. general al societății " Mica" ;inspector al Ministerului de Industrie și Comerț ,din 1912.Deputat (din 1926, probabil în P.Poporului)apoi colaborator al lui Goga) ; ministrul Industriei și comerțului în guvernul Goga ;ministru al Lucrărilor Publice și Comunicațiilor (24 nov. 1939) ;**președinte al Consiliului de miniștri** (4 iulie- 4 sept.1940),în timpul său fiind cedate Transilvania de nord-vest și Dobrogea .

Dincolo de opiniile sale care pot fi taxate de " dreapta",cu accente " naționaliste" ,dincolo de nenorocul de a fi prim-ministru în 1940, reprezintă tipul omului politic **consecvent,tehnocrat, pragmatic și eficient** Dacă credințele lui politice sunt de sorginte conservatoare ,dacă nutrea sentimente și interese filo-germane , teoriile lui economice denotă,deseori,**competență,realism și luciditate**] **I.Gigurtu / 23 iun.'39 Doc.integral : fișier PNC VII**

*Notă:Opera lui Gigurtu :

Dezvoltarea industriei în România, Craiova, 1916 ;

Posibilitățile de refacere și dezvoltare ale industriei în România, București, 1919 ;

Industria mecanică metalurgică, f-a.

**Victimă a comunismului

[Atenție LD! nota asta poate o muți la un moment mai potrivit]

Arestat împreună cu soția , la 5 mai 1950.Condamnat la 15 ani închisoare, pentru activitate contra clasei muncitoare și a mișcării revoluționare .Detenția la penitenciarele MAI și Sighet ,apoi la Malmaison.A murit în închisoare ,în 1959.(Cf. C.Ionițoiu, Dicționar, F-G, pag.222)

I.Gigurtu / 23 iun.'39

▣ Legiferarea breslelor

[LD : după ce **partidele politice** - inclusiv cele muncitorești - **fuseseră desființate** ; după ce **sindicalismul fusese abolit**; după ce se revenise la **titlaturi medievale** , anacronice, care ascundeau , însă , **contaminări corporatiste la modă** ;după ce începuseră să apară **bresle înainte ca o lege să le fixeze atribuțiile** ; se dădea lupta pentru **acapararea lor**.

Nu prea se știa cum trebuiau să fie aceste bresle !

Ralea le voia cu un caracter social-cultural, în coordonarea Ministerului Muncii ;

Gigurtu nu prea le vedea rostul, și le-ar fi dorit subordonate Ministerului Economiei Naționale . Deosebirea ascundea, în fond, pregătirii intelectuale și convingerilor politice ce-și pusese pecetea pe acțiunea lor.]

" Domnilor deputați, ni se va propune spre votare **o lege a breslelor** .

Nu sunt partizanul organizărilor forțate . Organizarea trebuie **să răspundă unei nevoi absolute** . Trebuie **să fie cerută sau dorită** , aceasta în special pentru un popor cu o fire individualistă ca a noastră .

Dacă totuși se face, singurul ei scop precis și utilitate va fi **pregătirea de meșteșug** și , în acest caz , sunt de părere și exprim părerea tuturor categoriilor de meseriași și a organizațiilor cu adevărat profesionale , ca aceasta să se facă **sub auspiciile Ministerului Economiei Naționale** (aplauze), care **se ocupă de bresle** de la înființarea sa, și care **este mai chemat** , prin legătura ce are cu industria țării și în general cu producțiunea, să se ocupe de această problemă . Asemenea, **programele și organizarea școlilor de ucenici** , cred că **își găsesc mai bine locul la Ministerul Economiei Naționale** .

Grija noastră principală trebuie să fie , însă aceea să nu îngreunăm , prin formalități inutile , **formarea lucrătorilor specialiști români** .

Industria de astăzi își poate adapta cu ușurință **lucrătorii pentru nevoile ei** . În perioada de industrializare forțată prin care trecem, și cu **lipsa de lucrători specialiști** în care ne găsim, **ar fi o greșeală să facem cadre rigide** și să nu lăsăm , de exemplu, **un lucrător agricol**, cu oarecare aptitudini, **să devie lucrător industrial**, chiar specializat ,dacă nu trece printr-o serie întregă de probe . (aplauze)

-Efectele rele ale ideologiei rev.franceze

"Nu trebuie uitat că una din cauzele revoluției franceze ,care a avut multe efecte rele pentru omenire, și de a cărei ideologii abia acum Europa începe să se elibereze,

a fost și rigiditatea organizării breslelor, care nu au știut să se adapteze cerințelor vremii de atunci ,și cu care monarhia de atunci ajunsese în conflict .

Azi, când inamicii regimului actual nu visează decât crearea de nemulțumiri, unul din mijloacele cele mai bune pentru asemenea nemulțumiri este împiedicarea poporului de a munci .Deci trebuie pusă multă chibzuință în această lege, dacă nu vrem să facem mai mult rău decât bine.

-Răul făcut de politică

" Politica a făcut mult rău țării noastre .Azi, când am scăpat de ea, probema politică trebuie să ne preocupe mai puțin decât cea economică .Dacă urmărim prin noua organizație scopuri politice, atunci se greșește,și, oricât mă căznesc , nu văd o altă utilitate , o utilitate vie și simțită pentru aceste organizații " (aplauze)

▫Calitățile negustorești ale românilor

" Dar să ne întoarcem la comerț . **Există o idee fixă** , o părere pe care am răspândit-o noi, în fine, **că românii nu sunt negustori , nu au spirit comercial**. Dacă urmărim **numărul însemnat de comercianți români** care au ajuns în situații excepționale și ne gândim că au ajuns fără concursul nimănui, poate chiar înfruntând greutatea neașteptate, atunci **nu putem spune că românul nu are firea negustorească** . (aplauze)

Să ne amintim de **importantele familii de negustori aromâni** , puternicile **firmе negustorești care au reușit în Ardeal, puternica rețea de bănci** în Ardeal, înființată și ridicată în perioada celei mai mari persecuțiuni maghiare, sunt toate dovezi indiscutabile că **s-a format o legendă interesată** , poate mai mult ca **să se scuzede deficiența** cu care ne prezentăm încă în comerțul românesc.

▫Problemele comerțului românesc

O deficiență care avea în trecut la bază regimul politic, și care azi se va schimba, va trebui să se schimbe, deoarece, de azi înainte, nu vor mai exista cauzele care au împiedicat propășirea comerțului românesc.

"Prin faptul că azi comercianții își au reprezentanții în ambele adunări legislative, li s-a dat de la început prestigiul de care aveau nevoie .

Asupra comerciantului mai apasă un mare necaz : specula .

Auzim astăzi vorbindu-se prea mult de speculă . Am susținut totdeauna că specula nu există . Am arătat mai sus că ceea ce numim speculă este o lipsă de organizare comercială sau imposibilitatea de circulație ușoară a mărfurilor .

Nu este momentul să pomenim de toate greutatea ce întâmpină negustorii , aceasta o vor face domniilor lor, de aceea au fost poftiți pe aceste locuri , însă una din cauzele principale pentru care comerțul nu ia avântul ce trebuie , sunt și aceste greutăți , pe care le suportă comerciantul de azi , ce nu-și mai poate schimba rostul vieții , iar din această cauză tineretul nu este atras să se apuce de această meserie " (aplauze)

I.Gigurtu / 23 iun.'39

▣Problema muncii industriale

[LD : punct de vedere neoliberal, care a caracterizat , de fapt, liberalismul românesc interbelic . Deși nu o recunoaște, explicațiile sale susțin solidarismului social urmărit și aplicat în programele partidelor care au guvernat România , fie ele PNL, PP, PNȚ . Acestora li se datorează întreaga legislație a muncii , a protecției și asigurărilor sociale, a standardelor de viață la care ajunsese muncitorimea. Desigur, fără a putea fi idealizate , cu imperfecțiuni și limite caracteristice epocii .]

" D-lor deputați, ne va preocupa și trebuie să ne preocupe și problema muncitorească . În calitate de industriaș, cunosc problema muncitorească de 20 de ani , iar ca inspector al Ministerului de Industrie și Comerț , din 1912.

" Problema muncitorească are două laturi : una economică și alta socială , iar dacă vrem să-i acordăm o a treia, este cea politică .

Aceasta trebuie să le rezolve pe cele dintâi .

" Din punct de vedere economic, din punct de vedere al progresului industrial, nu se poate tăgădui că ducem lipsă de lucrători calificați . Această lipsă constituie și ea o piedică în industrializarea țării .

Lucrătorul român

"Românul , cu toate calitățile lui, din motive care urmează a mai fi cercetate, nu dă în munca industrială randamentul necesar . Lucrătorul nostru, în majoritatea cazurilor, este mai prost plătit ca cel din țările înaintate , dar în raport cu prestațiunea lui , produsul muncii, în cele mai multe cazuri, e mai scump .

Dacă considerăm prețul redus al produselor de care are nevoie, față de cele ale produselor similare din țările apusene, salariul lui crește într-o anumită proporție.

O primă necesitate este această urcare a prestațiunii pe unitatea de timp și o calitate bună a lucrului , adică conștiința meșteșugărească .

() Patronul român

" Paralel cu aceasta, se cere patronului o înțelegere a raportului său față de muncitori , nu se poate obține prima parte , fără a fi pătruns de a doua. Patronul, ca mai puternic, trebuie să facă începutul și noul regim îi ușurează acest contact direct . În măsura în care patronul va ști să arate interesul său pentru lucrător, în aceeași măsură lucrătorul va avea un interes crescând pentru produsul muncii sale (aplauze)

Raportul de aici înainte nu mai poate fi acela al regimului capitalist liberal clasic, în care lucrătorul își vinde pur și simplu marfa lui, munca,; nu, de azi înainte avem nevoie , din punct de vedere social, să avem o colaborare

▣Colaborare pe baza percepțelor creștine

" Principala cauză pentru care această colaborare nu a existat , în secolul trecut și până în prezent, căci ar fi putut exista de la început , noi o găsim în faptul că , în paralel cu progresul tehnic- industrial, și al capitalismului, a mers progresând și concepția materialistă a vieții.

Dacă patronii ar fi fost pătrunși de perceputele religiei creștine, întreaga legislație socială , care s-a impus ca o necesitate în ultimul timp, ar fi putut lipsi, ca inutilă .

Educația sufletească nu a ținut pasul cu progresul tehnic.

-Interese comune: patroni-muncitori

" Rezolvarea la noi a problemei e mai simplă din punct de vedere sufletească, dar mai complicată prin lipsa capitalului , prin scumpetea lui, și prin impozitele importante. Ceea ce se petrece cu funcționarii Statului, se petrece deseori cu industriașii noștri, care, pentru a putea exista, trebuie să tragă asupra salariaților de toate categoriile.

Numai din examinarea acestei probleme , constatăm interesele comune ale capitalului , patronului și lucrătorului .

-Educația patronilor și muncitorilor

" Problema muncitorească e la noi destul de ușor de organizat ; condițiunea este să nu-i dăm un caracter politic. Patronii noștri recunosc că , în marea lor majoritate, nu dau încă importanța necesară problemei . Nu din rea voință , ci mai mult din nepriceperea ei .

Trebuie făcută și educațiunea patronului , care trebuie să înțeleagă folosul ce are dacă lucrătorul lucrează cu interes și dacă e atașat întreprinderii în care lucrează . Cred că nu este greu să ajungem aici , și cu concursul lucrătorului, se poate ajunge cu ușurință la un asemenea rezultat .

-Arbitrajul Statului

" Arbitrul între patroni și lucrători trebuie să fie organele administrative . Astăzi Statul își cunoaște rostul și nu mai depinde de un partid sau de alte interese , El poate cel mai bine stabili condițiunile de lucru , care , de altfel, nu trebuie să fie rigide, ele pot varia de la o regiune la alta, în raport cu bogăția regiunii și rentabilitatea întreprinderii.

Îmi vine foarte greu să recunosc , dar sunt dator aici să spun realitatea.

Condițiunile în care lucrează o bună parte din industria noastră , cu lipsă de capital, lipsă de credit, cu investițiuni scumpe din cauza taxelor, cu impozite indirecte pe produsele lor și altele multe , îngreunează mult o îmbunătățire a soartei funcționarilor și muncitorilor. Între două rele, între a închide întreprinderea sau a plăti munca mai puțin, toți preferă soluția a doua, dar aceasta nu e o soluție , e , cel mult, un paliativ, nu poate fi o soluție definitivă ." " Problema muncitorească este sau o anexă , sau o latură principală a problemei economiei naționale "

☞ Efectele industrializării forțate

" **Toată economia noastră nu se dezvoltă astăzi în mod normal , și nu ia avântul** ce am fi îndreptățit să-l așteptăm **din cauză criteriului după care este orientată , nu e de ordin economic, nici național, ci în principal de ordin monetar .**

Moneda , ce este numai un mijloc de ușurare a transacțiilor , a devenit astăzi factorul hotărâtor , și măsuri luate numai din considerente monetare , au avut rezultate cu totul neașteptate . Astfel, **contingentarea** , care a avut drept scop să reglementeze importul pentru a menține valoarea monedei , a devenit o lege de protecțiune industrială și a dat naștere la un mare număr de industrii .

" Nu e locul și nici momentul să discutăm folosul acestei industrializări , din toate punctele de vedere , dar , de sigur, că au avut ca prim efect o scumpire a traiului , contra căreia nu protesta nimeni , dacă ar fi mers paralel cu urcarea veniturilor la toate categoriile de cetățeni .

Cum nu putem urca veniturile claselor agricole, decât dacă le utilăm , până aici această scumpire are un efect păgubitor pentru ramura noastră principală de activitate.

D-lor deputați, toată politica noastră economică trebuie văzută numai prin două prizme . Prin prizma națională și a urcării producției . "

I. Gigurtu / 23 iun. '39

☞ Colaborare cu capitalul străin

" Nu putem fi partizanul unei industrializări forțate , la adăpostul regimului de contingentare , în care , în cele mai multe cazuri, conducerea și salariații specialiști sunt

străini. Nu am fost nici odată contra capitalului străin, dar credem că el trebuie să se integreze nevoilor economiei noastre naționale (aplauze) și nu este deloc indiferentă origina acestui capital și felul lui de a lucra.

" Un regim industrial , creat accidental,este foarte periclitat , în ziua dispariției regimului ce l-a creat și de aceea trebuie dată o atenție specială industriilor ce se creează sub acest regim.

" Diversele convențiuni economice , din care cea mai importantă este aceea încheiată cu Germania, prin faptul că avem economii complimentare , pot fi de un ajutor prețios pentru propășirea economiei țării . Nimic nu trebuie să împiedice aplicarea lor, , întrucât concordă cu interesele noastre economice.

Nu trebuie să ducem o politică meschină ,care ne-a făcut mult rău în trecut .

Trebuie să avem încredere în poporul nostru și să nu împiedicăm un concurs din afară .

Țara noastră are nevoie de capitaluri importante , trebuie să punem precis condițiile în care dorim ca aceste capitaluri să colaboreze cu noi și, odată acestea stabilite , trebuie lăsate să acționeze .

"Sunt păreri că ne-am pute lipsi de capitaluri străine. De sigur, însă, în acest caz vom progresa în raport cu disponibilitățile noastre.

Vom face în 25 de ani ,ceea ce am putea face în 5 .

Nu trebuie să uităm că investiții noi, aduc venituri noi și un Stat modern are nevoi crescânde , ce nu se pot satisface dacă producția țării nu merge crescând.

-Naționalismul autentic

Naționalismul adevărat nu poate fi contra concursului străin ,deoarece numai prin el putem ridica cu un ceas mai devreme standardul de viață al poporului român.De sigur, că nu înțelegem să devenim o colonie ,în care acest capital ar face ce vrea și ar găsi un concurs nejustificat la administrația țării . (aplauze) Sub noul regim acesta este cu totul exclus. "

I.Gigurtu / 23 iun.'39

5.)Ioan Marinescu (senator FRN ,Industrie,) ,la mesaj, Senat, 23 iun.'39

(DS, MO nr. 6 , șed. din 23 iun.'39, p. 116 - 119)

[LD : ca reprezentant al industriașilor, membru UGIR, are toate motivele să fie satisfăcut de importanța pe care noul regim constituțional și noua formulă parlamentară a dat-o categoriilor profesionale.Sub acest aspect, multe din opiniile sale sunt interesante , pertinente ,ridicând vâlul de pe una din activitățile economice importante ale țării - industria .

Practica uzitată și de partidele politice (la putere sau în opoziție)de a da vina pe guvernulprecedent sau partidul advers ,pentru toate neîmplinirile ,este preluată de noii lideri FRN-iști,

,cu mare sânguință și chiar cu exces de zel:De această dată ținta fiind regimul constituțional

" **vechi** ",adică guvernările de partide din ultimii 20 de ani ,adică generația politică care realizase întregirea ,reformele și consolidarea lor ,căreia generația nouă ar fi trebuit să-i fie recunoscătoare .Această demolare politică și morală este , din mai multe p.d.v.,nedreaptă, ingrată ,oportunistă și -mi întărește diagnosticul unei metehne funciare la români.

Dar nu pot să nu-mi pun întrebarea :**au neglijat partidele politice** interesele de grup economice și sociale -existente, profunde și complicate ?

Este noua "**garnitură FRN**" o altă clasă politică ?Nu! Și atunci ?]

I.Marinescu / 23 iun.'39

▣Parlamentul FRN

" Discuția la Mesajul anului acestuia are un caracter deosebit.**În locul reprezentanților diferitelor partide, care veneau să expună ideile unei majorități , sau ideile unor opoziții , care , de cele mai multe ori ,erau aceleași frumoase făgădueli fără nici un fel de scadență , pentru prima dată în Senatul Român vin reprezentanții unui singur partid,representanții diferitelor categorii de muncă productivă ,ca să arate cum se poate întrebuița mai cu folos și cum se poate încadra mai bine munca lor în ritmul de muncă generală ."**

I.Marinescu / 23 iun.'39

Regele Ferdinand și Regina Maria

" În numele muncii industriale , din care fac parte , **în numele industriașilor**, dați-mi voie ca primul meu cuvânt să fie o **asociere la omagiul pios** pe care Răspunsul la Mesaj îl aduce Aceleia care a fost **Marea și Sfânta Noastră Regina Maria** . (Senatul ascultă în picioare)

" **Generația noastră** care a făcut războiul, **a avut neprețuitul prilej** ca să-l cunoască tot **sufletul Ei bun și brav** în clipele cele mai grele ; **în spitale, în linia de luptă ,în Moldova retragerii și mai în urmă a învierii și biruinței** ,Regina Maria, alături de Marele **Rege Ferdinand, Întregitorul de țară**, a purtat **toate speranțele noastre și tot idealul nostru** și a simțit **toate durerile noastre** ." De aceea, chipul ei , alături de al Marelui Rege Ferdinand, rămâne în sufletele noastre ca o **icoană** , pe care o trecem generațiilor care ne urmează, pentru ca ,de-a lungul veacurilor , **un neam întreg să Le slăvească și să Le pomenească numele "** **I.Marinescu** / 23 iun.'39

#Regele Carol II : Constituția'38

" D-lor președinte și d-lor senatori, al doilea cuvânt , pe care **reprezentanții industriașilor** îl adresează , este un **cuvânt de mulțumire sinceră** , de mulțumire **sinceră și respectuoasă și recunoscătoare către Maiestatea Sa Regele Carol**, pentru **înțelepciunea și voința hotărâtă cu care a desființat** ,în primăvara anului trecut,**vechea viață politică** , și a chemat întreaga suflare românească la o viață nouă , pe baza **Constituției din 20 februarie 1938** .

#Degradarea vechiului regim politic

" Ajunsesse, d-lor senatori , **viața politică de atunci atâta scădere și această scădere , atâta izvor de nemulțumire generală , ușor de prins de oricine și oriunde**,[aluzia la **G de F**] încât numai cel care n-a vrut n-a văzut **prăbușirea sigură și catastrofală către care puteam fi duși** .Nu pot, d-lor senatori , să arăt mai bine **limita de jos a acestei stări**, decât amintindu-vă de **articolul din Noua Constituție** , care , pentru **prima dată într-o constituție românească** , spune că **nu este îngăduită propaganda politică ,nici pe baza luptei de clasă** [vizate partidele extremiste de stânga și dreapta , dar și cele " țărăniste" sau" muncitorești"] , **nici pe baza defăimării impozitelor** [vizate ligile "contra cametei " ș.a.] și **nici pe baza periculoasă a împărțirii averilor** [vizate grupările radicale]

" D-lor senatori, nu mă voi încumeta să cercetez cauzele acestei scăderi ,și nici **nu voi solidariza cu ea pe oamenii politici de atunci** .

Liberați de ipoteca unui sistem politic,care purta numai el singur vinile și toate răspunderile ;liberați de tirania unor mase electorale din ce în ce mai pretențioase ; vechii oameni politici au găsit ,în mintea și în sufletul lor , atâta îndemn pentru un suflet nou , alături de cel care nu a făcut nici un fel de politică , **să se înscrie într-un singur partid** ,

un singur program, cu o **singură poruncă supremă: salvarea patriei . "**

I.Marinescu / 23 iun.'39

#Afectarea vieții economice

#Interesele de partid mai presus de interesul general

[LD : O abordare **simplistă și demagogică** .Nu fusese de vină procesul complicat de unificare a economiei românești ; nici măcar criza economică mondială ;nu critica reala bulversare produsă de schimbarea legislației și politicilor economice în funcție de doctrinele partidelor , ceea ce ar fi fost măcar adevărat.Nici un semn de reverență pentru PNL , făcătorul și încurajatorul industriei românești !]

" **Scăderea vieții politice** răsufleta **dureros și catastrofal în viața economică** , pe care o influențează ,și care se traduce printr-o **oprire a activității lor**, printr-o **gonire a creditelor**, printr-o **scădere a producției** ,și printr-o **acțiune de sărăcire generală** , duce la sărăcirea Statului ,pentru că **nu poate să fie un Stat prosper cu cetățeni săraci** .

" **Nu putea să înflorească** , sub **vechiul regim politic**, viața economică și să prospere ,pentru că , de cele mai multe ori , **partidul și interesul de partid** erau puse **mai sus și treceau înaintea interesului general** .

" Nu putea , d-lor, nici să se dezvolte, nici să trăiască, această economie națională prosperă într-un **regim politic care nu-i asigura nici un sprijin** de continuitate și **care nu ținea nici odată seama** de această idee fundamentală a **armonizării intereselor particulare cu nevoile generale ale Statului.**

[citează pasaje din Mesaj și Răspunsul la Mesaj, privind prezentarea acestei paralizări a vieții economice , greutățile financiare , impozitele împovărătoare și inutile, dezechilibrul bugetar , scăderea producției, balanța comercială precară]

I.Marinescu / 23 iun.'39 ,

/Retro'30. UGIR-președ.Mircea

[LD : revină la guvernarea de " tehnicieni " Iorga-Argetoianu și vezi prestația de atunci a reprezentanților UGIR .

(25) **C.Bușilă** (UGIR) , discurs la mesaj, 25 iunie '31

(43) . **M.Manoilescu** (ex-PP, ex-PNȚ, ministr. comerț și industr) , **discurs concludiv,**

(47) . **M.Manoilescu** (Industrie și comerț) **ege** pentru **încurajarea întreprinderilor producătoare de țigeti** , 13 iul.'31

(86). **M.Manoilescu** (Camera de comerț) , discurs la mesaj, Senat , / guvern Iorga / 17 aug.'32

"Cu un adânc simț al realităților , ca unii care trăiau mai aproape de realități , **industriașii au cerut , timp de aproape 15 ani , îndreptarea acestei stări economice , punând înaintea ideii de partid, ideea corporativă și înaintea interesului de partid, ideea armonizării nevoilor Statului cu interesele particularilor .**

" **Reprezentantul Uniunii noastre ,răposatul Mircea** ,spunea la discuțiunea Răspunsului la Mesaj , din **decembrie 1930**,următoarele :

<Noi, domnii mei, lucrăm astăzi pentru țara noastră în haos. Uzăm până la extrema limită toate inteligențele și toate bunăvoințele, toată forța de muncă care apare pe banca ministerială ,fără ca să putem avea un rezultat pozitiv , pentru că toate aceste eforturi , toată această muncă este lipsit de acel ceva care trebuie să concretizeze totul într-un program economic . **Eu cer un program economic** , în care să se încadreze toate necesitățile Statului ,în concordanță cu posibilitățile unei producțiuni naționale și în care să se încadreze necesitățile producției naționale în concordanță cu nevoile Statului . >

< Acest program economic , așa cum s-a făcut în Franța și așa cum există în Germania , noi cei de la **Uniunea Industriașilor** l-am propus și-l **propunem de vreo cinci ani în șir** . Propunem crearea unui **Consiliu Economic Superior** în care să intre delegați aleși ai **corporațiilor agricole** și ai **corporațiilor industriale** , tot ceea ce este factor al vieții noastre economice , pentru **ca laolaltă să poată să discute** și chestiuni de conducere în ceea ce privește **industria** și chestiuni de conducere în ceea ce privește **agricultura și chestiuni tarifare și chestiuni vamale** și tot ceea ce interesează **viața noastră economică** , pentru ca **să scăpăm odată de toate aceste comisii și consilii** , care de care mai superioare decât altele , însă fiecare din ele **nevând alt rol decât acela de a-și pune semnătura în josul unui proces verbal și a da un aviz care nu angajează pe nimeni** , fiindcă nu este **decât un for consultativ și nu-l citește nimeni .>**

< Noi înțelegem ca prin acest **Consiliu Economic** să treacă toate **legiurile cu caracter economic fiscal vamal, tarifar** etc . Consiliul acesta să fie împărțit în secțiuni :o secțiune pentru **industrie** , o alta pentru **transport** , o secțiune **agricultură** , pentru ca , oameni conștienți de rolul lor , **să întocmească un program economic** și de acolo să dea **îndrumările necesare** vieții economice ale Statului nostru .

Numai astfel făcând noi vom ajunge **să stabilim un acord , să coordonăm ,să dăm viață tuturor eforturilor pe care le facem în zadar , de la război până azi** , istovindu-ne cu o **muncă de zi și noapte** , fără ca și pentru economia generală și pentru viața Statului nostru **să iasă vreun bine . >**

Marinescu / '39

" D-lor senatori , este inutil să vă spun că **apelul acesta chibzuit și de înaltă înțelegere a intereselor generale și a armonizării lor cu cele particulare n-a avut nici un fel de răsunet pe timpul vechiului regim, azi desființat "**

I.Marinescu / 23 iun.'39

▣ Plan economic cincinal –președ.Argetoianu

" N-au trecut, d-lor senatori , nici două luni de zile de la promulgarea Noii Constituții , și , la **12 aprilie '38** , sub **președinția d-lui Argetoianu**- acum președinte al Senatului a fost repus în funcțiunea sa normală și s-a încredințat întocmirea **planului economic cincinal al țării românești , programul economic cerut de atâta vreme de industriași** .

"Trei luni mai târziu [iul.'38] , broșura cu orientările generale pentru alcătuirea **planului economic pe un termen mai lung** și , cu **introducerea d-lui Argetoianu** , era **împărțită fiecărei categorii de producători** și pusă în discuția generală .

" În sfârșit , acum câteva zile [iun.'39] , **anteproiectul definitiv** al acestui **plan economic de cinci ani** a fost isprăvit și se află depus în mâinile **d-lui președinte al Consiliului de Miniștri** .
[----]

"Prin bunăvoința d-lui Președinte al Consiliului Superior Economic, am putut să iau cunoștință de **cuprinsul acestui proiect** de plan cincinal și v-o spun cu suflet liniștit și cu convingere că alcătuiește **cel mai bun îndreptar al vieții noastre economice**. (aplauze)

După ce se ocupă cu **inventarul avuției generale** a Statului , după ce se ocupă de **rețeaua de drumuri și comunicații , de utilaj** adică de toate acele mijloace propice unei bune dezvoltări și valorificării fiecărei categorii de producție, anteproiectul **studiază amănunțit fiecare soluțiune practică, precisă și realizabilă** , fiecăreia din chestiunile care interesează **producțiunea și producțiunea industrială . "**

I. Marinescu / 23 iun.'39

▣ Constituția :garantarea proprietății

▣ Importanța industriei particulare

" Înțelegeți de ce **industriașii se găsesc pe linia de continuitate** , de judecată chibzuită și **de înțelegere a intereselor economice și politice superioare**, atunci când **aduc mulțumirile lor pentru desființarea vechiului sistem politic** și când **aderă , fără nici un fel de rezervă , la noua Constituție** , pusă sub acest semn de două ori binecuvântat : **al renașterii naționale și al muncii** ,și așezată pe aceeași **temelie sănătoasă și conformă cu tradițiunile noastre** ,pe **temelia care respectă neștirbit dreptul de proprietate ,cu excluderea oricărei idei de aiurea , de socializare sau de totalizare "**[-----]

" Sunt , în anteproiectul planului cincinal economic , **două concepțiuni care rup cu trecutul** , care marchează **un program promițător** , și care **trebuie relevate și cunoscute** .

În primul rând, se recunoaște **superioritatea organizării muncii** , **în ramura economică particulară** și se cere **trecerea principiilor ei la organizațiile de Stat** , începutul fiind făcut prin această **obligație de inventariere a avuției publice** ,care este la baza oricărei munci în viața economică particulară ."

I. Marinescu / 23 iun.'39

▣ Înlăturarea intervenționismului de stat : "armonizarea "

[LD : am serioase motive să suspectez această **" armonizare "** a intereselor de Stat cu cele ale particularilor .Rețin doar **satisfacția pe care o exprimă industriașii ,pentru sfârșitul "intervenționismului de stat "**ca un semnal al intereselor acestora.]

"În al doilea rând, anteproiectul acesta **înlătură principiul economiei de Stat intervenționist** , nu voi zice de **economie dirijată** , **cuvântul dirijat** nu caracterizează prin el felul acțiunii, toate **economiile au fost dirijate și vor fi cât lumea** , în toate țările [---]

Și nu îi voi zice economie dirijată , pentru ca **să nu reapară în minte această noțiune** care , în locul unui îndreptar acceptat cu bună știință , de fiecare dintre noi , reprezintă de foarte multe ori , în vechiul regim , **dirijarea unor anumite foloase spre anume profitor** .

-**Nicolae Iorga** : Foarte bine !

-**Ioan Marinescu** : " Este incontestabil că **principiile și practica acestei metode înlăturate , a intervenționismului de Stat** , **paralizau orice acțiune economică ,blocau orice inițiativă** , prin **amestecul Statului în viața particulară** ,amestec din ce în ce crescând și ajungând , până la **substituirea organelor de Stat în locul întreprinzătorului și până la confiscarea, sub diferite forme, nu numai a rezultatului muncii sale, dar și a capitalului său.**

" De aceea, înlăturând definitiv **sistemul de economie intervenționistă**, anteproiectul a putut să pună în valoare această idee veche și scumpă a **industrișilor** a **armonizării nevoilor Statului cu interesele particulare**, să rezolve fiecare din problemele supuse lui, pe baza principiului salutar al **stimulării particularului**, creând în acest mod **regimul de atâta vreme cerut și așteptat al muncii naționale stimulate** ."

I. Marinescu / 23 iun.'39

▣ Atragerea capitalului străin

" **Industriașii** sunt de acord **cei dintâi** și **se asociază cu acest al doilea paragraf**.

Dacă îmi îngăduiți, însă, aș face o observație. **Nu este suficient să exprimăm o dorință** pentru ca **un capital din afară să vină**, **mai trebuie să-l atragem cu ceva** .

Capitalul vine acolo unde este atras de siguranță și rentabilitate. State, tot atât de interesate ca și statul nostru, pentru aducerea capitalurilor din afară

I-au atras fie cu scutiri de impozite, fie cu posibilități de întoarcere integrală sau cel puțin sub formă de dobânzi, sau de cupoane.

Trebuie, incontestabil, să facem și noi mai mult, decât să exprimăm o dorință .

" Un singur lucru însă, domnilor, nu trebuie pierdut din vedere, oriunde va veni acest capital din afară și sub orice formă ar veni la noi, el nu poate să fie primit decât **ca un capital de înfrățire, de colaborare cu capitalul și cu munca românească**, și sub nici un cuvânt **nu i s-ar putea îngădui ca să amenințe, să jignească sau să slăbească cu ceva muncă națională și independența noastră economică**." (aplauze)

I. Marinescu / 23 iun.'39

▣ Importanța acordată problemelor economice

" Domnule președinte, d-lor senatori, un regim politic, într-o judecată dreaptă și obiectivă, nu se judecă numai după forma lui. **Un regim politic se măsoară** și este prețuit după **ideea de ordine și de autoritate pe care o reprezintă înăuntru**, după **prestigiul și respectul pe care-l impune și afară**, după unirea și înălțarea sufletească pe care o pregătește și, mai ales, domnilor, după prosperitatea economică pe care o ajută să se înfăptuiască .

" **Mesajul Regal**, de data aceasta, dă un **preț deosebit vieții economice** .

El se rostește cu o **insistență plină de stăruință și de sollicitudine** în această direcțiune când spune : < [.....] **a desăvârși organizarea politică a Statului și a da o soluție mulțumitoare problemelor economice [.....] o lege organică pentru definitivă așezare a Corpurilor profesionale [.....] noul Statut al funcționarilor publici [.....] nevoile economice ale poporului [.....] asigurarea rentabilității produselor agricole** . >

" Iată, d-lor, de ce socotesc că **Răspunsul la Mesaj**, ar fi trebuit să facă mai mult loc și mai multă adâncire **chestiunilor economice**. În afară de chestiunea ultimelor tratate comerciale încheiate și pe care le înțelegem ca un început de ordine în schimburile comerciale - internaționale, raportul nu a consacrat decât două paragrafe vieții economice .

[Citează cele două paragrafe didin răspuns : **întărirea monedei și problema capitalurilor**]

I. Marinescu / 23 iun.'39

▣ Ordine în sistemul fiscal

" Realizarea unei **stimulări a muncii**, presupune o acțiune întinsă . Ea trebuie **revizuită și continuată** . [-----] Prin organizarea Statului, munca va fi eliberată de toate formalitățile birocratice și treceri pe la consilii, care i-au răpit atâta timp și i-au pierdut atâția bani .

Revizuirea fiscalității și punerea de ordine în sistemul fiscal, va aduce, desigur, și va constitui o altă mare și importantă stimulare a muncii . [-----] **la Ministerul Finanțelor** va trebui să se aducă **în scurtă vreme toate impozitele, toate contribuțiile**, cu sau fără prestații, toate taxele și toate timbrele, care astăzi sunt împărțite între toate ministerele și toate autoritățile județene și comunale din țară(aplauze)

Va trebui, d-lor, **să se curme haosul păgubitor, atât Statului, cât și economiei generale**, și, mai ales, va trebui să se găsească în acest mod posibilitatea de a se vedea și cunoaște întotdeauna, în mod precis, **limita până la care fiscalitatea poate fi suportată de industrie**, ca să nu se întâmple, ca astăzi, când, ceea ce se crede posibil la un minister, să fie absolut

imposibil din cauza dărilor și impozitelor puse de celelalte .

I.Marinescu / 23 iun.'39

▣ Pregătirea profesională

" Evident că va trebui să urmeze și o preocupare de pregătire profesională .

Astăzi avem școli de meserii , dar n-avem meseriași,avem școli comerciale , dar n-avem comercianți .

Nu este suficient să se învețe meseria sau comerțul ; trebuie ca o acțiune de Stat continuă și susținută **să ajute și să împingă din ce în ce mai departe** de profesioniștii și comercianții noștri în exercițiul și realizarea meseriei lor(aplauze) [.....]

I.Marinescu / 23 iun.'39

▣ Pregătirea elitei de mâine

"Consider , domnilor, că apasă pe generația de astăzi , o grea sarcină : **sarcina pregătirii generației renașterii de mâine.O țară nu se reazemă numai pe munca și pe patriotismul maselor ;ea se sprijină mai ales pe valoarea clasei conducătoare , pe sufletul și pe cultura fiecăruia din cei chemați să vegheze la destinele ei și să le conducă .**(aplauze)

" În această ordine de idei, dacă **Senatul** ar voi să facă un pas înainte , l-aș ruga **să ceară Guvernului , prin Răspunsul la Mesaj,să ia sub tutela Statului și să declare ca pupili ai nației pe toți fiii de români ,primii clasificați în toate școlile de toate categoriile , din Țara Românească ,să-și ia asupra-i grija vieții și a educării lor în țară și în străinătate ,pentru ca în modul acesta să se formeze această clasă de elită națională viitoare** ,căreia să putem să-i trecem tot ceea ce munca și devotamentul nostru va fi fost

în stare **să facă în ritmul acesta nou al renașterii naționale "**(aplauze prelungite)

I.Marinescu / 23 iun.'39

▣ Guvernul

" D-le președinte, d-lor senatori,o datorie elementară de conștiință cetățenească îmi impune să nu sfârșesc cuvântarea mea , înainte de a mă asocia la paragraful din proiectul de Răspuns la Mesaj , prin care **Senatul recunoaște, fără rezerve, însemnătatea < operei de reconstrucție săvârșită în toate domeniile de activitate de către guvernul Maiestății Sale. >**

" În ritmul acesta de muncă nouă , la care ne-a chemat **Constituția țării,în frunte cu d-l prim-ministru** , a considerat de dator să ca **să dea un exemplu nou și necunoscut sub regimul vechi** ,un exemplu cu atât mai frumos și mai înălțător cu cât vine de sus, **exemplul unui plus de muncă la ministere**, în toată țara,în toate direcțiile , și în special în această direcție , către care merge continuu toată gândirea și toată preocupările noastre , în **direcția apărării naționale și a reînarmării țării.**

" **Industriașii, care prețuesc mai mult munca decât toate controversile politice ce se încearcă în jurul vechiului regim desființat** ,se consideră datori să se asocieze la acest pragraf al Răspunsului la Mesaj ,și **să le adreseze mulțumirile lor .** [-----]

I.Marinescu / 23 iun.'39

Declară în numele industriașilor că va vota proiectul de Răspuns la Mesaj

(aplauze prelungite)

I.Marinescu / 23 iun.'39

6.)Ion Constanțiu (ex-cuzist,deputat FRN, Comerț)la mesaj, Cameră ,23 iun.'39

(DAD, MO nr.5, șed. din 23 iun.'39 , pag. 67- 70)

[LD:17 iul.2006.Subiect de meditație.Constanțiu este negustor din București.Fost cuzist .

În ceea ce privește convingerile sale naționaliste ,nu poate fi vorba de inconsecvență .

În mare măsură,acest parlament era pe măsura doctrinei profesată de cuziști în toată perioada.

De aceea ,nu pot pune la îndoială nici sinceritatea acestor opinii, nici satisfacția cu care acest curent politic- pentru că tot curent politic era ! -a primit noua reformă.

Dar la fiecare apreciere pozitivă ,el ridică și unele curențe ,măsuri ignorate de noul regim, cea mai importantă fiind **prioritatea dată de Ministerul Muncii organizării în bresle a**

muncitorilor , în timp ce organizarea patronatului (industrii, comerț, meserii) nu .

Care să fi fost substratul real al acestor priorități ,și ce relevă ele ?

Să se explice prin dorința regimului de a preveni rezistență din partea sindicatelor și a muncitorimii ?(în acest caz, ar fi un act reacționar)

Să se explice prin poziția de "stânga " a ministrului Ralea ?(în acest caz, ar fi un act opțional)

Indiferent de cauze și substrat,se poate constata că **locul partidelor** în confruntări și polemici ,a este acum **dominat de concurența dintre corporații**.Foarte interesant]

Doc.integral : fișier PNC VII

I.Constanțiu / 23 iun.'39

▣Parlamentul FRN

" D-le președinte , d-lor miniștri, d-lor deputați, Vă voi exprima și eu aceeași emoție , ba chiar o emoție mai mare decât antevorbitorul meu , pentru că **urc pentru prima oară în viața mea la această tribună** .Dar , în afară de această emoție , dați-mi voie să exprim și o **satisfacție personală** : aceea că îmi fac debutul meu parlamentar o dată cu **începutul acestei ere noi** , a **Parlamentului Renașterii Naționale**.

" Cu toții, d-lor deputați, avem conștiința că participăm la **cel mai important moment istoric de după război**, și ne dăm seama de **răspunderea și îndatoririle** pe care le avem,de a contribui cu toate silințele , cu toată puterea de muncă și devotamentul nostru , la realizarea operei pe care guvernul Majestății Sale și-a propus-o , pentru întărirea și propășirea neamului nostru în toate domeniile de activitate .

" **Deși**, prin compunerea lui, acest parlament cuprinde **reprezentanți ai atâtor interese** diferite între ele, interese între care uneori **ar putea să existe un antagonism**,noi ne exprimăm de la început **cea mai vie dorință de a găsi totdeauna o înțelegere,o împăcare dreaptă , o armonizare și o unire desăvârșită** între toate categoriile economice și sociale pe care noi le reprezentăm aici .

" Am convingerea că **această operă națională** o va realiza mult mai bine

acest parlament al unui singur partid,dar al tuturor meseriilor,

decât trecutele parlamente , în care , **dacă existau nenumărate partide,nu era reprezentată decât o singură meserie : meseria politică** ,și am toată încrederea că **noua politică a meseriilor** va fi mult mai bună pentru țară,**decât meseria politică** . [-----]

I.Constanțiu / 23 iun.'39

▣ Regimul corporatist=Corp intermediar între individ și Stat

" **Ideea corporatistă** de la care pornește **noul nostru regim politic**, diferă fundamental de **aceea democratică și este și mai consecventă** . Noi credem că **individul nu poate sta izolat în Stat**, cum nu poate sta izolat **nici în viața socială sau economică** ;

în viața socială are **instituția familiei** ; în viața economică are **organismul întreprinderii** .

Între Stat și individ trebuie să existe corpuri intermediare , care vor avea ca misiune ,

nu numai **grija aceluiași categorii de interese**, pentru a le susține și apăra, ci și pentru a face ca aceste interese particulare **să poată fi armonizate cu interesele generale ale Statului**

▣Breslă -Parlament -Națiune= sinteză națională

" **Iată toată teoria corporatistă** , iată **funcțiunea și rolul** pe care îl au de îndeplinit **breslele**, luate în parte și apoi **concentrate în Parlament**.

Bresla trebuie să reprezinte o realitate particulară iar **Parlamentul** va reprezenta toată realitatea națională , **va fi însăși sinteza națională** .

" În sfârșit, **noul regim nu numai că a fost cerut** , dar poate fi considerat **ca o consfințire legală a unei realități preexistente** , căci , înainte de a avea acest Parlament corporativ,**am avut o realitate corporativă** , pe care o constituiau **toate acele organizațiuni profesionale** de care am vorbit . Și atunci am văzut petrecându-se **un fenomen de mare importanță** . Fără agitații sterile, fără propagandă deșănțată , fără luptele electorale de pe vremuri , ci în liniște , cu toată demnitatea **elementele de elită ale tuturor breslelor**,au fost trecute printr-un **fel de mutație naturală**,de pe planul profesional pe planul politic,din cadrul **asociațiilor profesionale,în acest Parlament** .

I.Constanțiu / 23 iun.'39

▣Funcțiile breslelor: economică, socială, politică

" Va fi de dorit ca legea organizării Corpurilor Profesionale să permită o cât mai strânsă și neîntreruptă legătură între Parlament și aceste Corpuri .**Această dualitate a profesionalului și politicului** de azi înainte **trebuie să o păstrăm și să o întărim** , pentru că numai așa **politica va exprima realitatea și realitatea va avea expresie politică**" (aplauze puternice)[---] **"Am combătut în timp acel corporatism** [aluzie la Manoilescu ?]și am susținut un sistem care să corespundă cât mai mult **spiritului însăși al breslelor economice și culturale** , un corporatism care , într-o formulă generală ,să nu însemne meserie de corp , ci corp de meserie. Vreau să spun prin aceasta, **că nu o colectivizare ,nu crearea de corpuri care să facă ele funcțiunea economică** ,de pildă **nu o breslă de negustori** , care să facă această meserie, în totalitatea ei , **ci să se lase ca numai negustorii , fiecare în parte,să facă comerț ,iar bresla numai să vegheze ca totul să se facă în condiții cât mai bune**,și pentru negustori și pentru societate .Aceasta ar fi funcțiunea economică a breslei .

" Va să zică , **nu meserie de corp , ci corp de meserie.** Corporația să fie numai totalitatea organizată a factorilor productivi , lăsați în cât mai multă libertate, la cât mai multă posibilitate de inițiativă , putând da creațiuni proprii , fiecare după talentul, geniul sau puterea lui de muncă .Corporatismul nostru trebuie să fie **o sinteză de organizațiune ,de libertate de corp, dar și de individualitate ;de creațiune perpetuă , dar și de continuitate a vechilor creațiuni** . A integra individualitatea , singura capabilă de creațiune ,în comunitatea națională , fără a o anihila , a o disciplina , tocmai pentru a o face mai fecundă , iată principiile pe care dorim să se bazeze noul regim,**respingând orice influență ,orice elemente care ar însemna anihilarea personalității și colectivizarea forțată a națiunii** ".[-----]

I.Constanțiu / 23 iun.'39

▣Bresla comercianților . Dezideratele lor .

" Acum , pentru că suntem într-un regim corporativ , să vin la **nevoile breslele noastre** . Cred că colegii mei și-au pierdut răbdarea și au crezut că am uitat de ce provenință sunt . D-lor ,**ca reprezentant al comerțului** voi spune , într-o formulă generală , că **gradul de civilizație al unui popor se măsoară desigur cu gradul în care comerțul său este liber și mai ales gradul în care comerțul său este respectat** .

#Regimul reglementării comerțului -necesitate geopolitică

"Noi trăim de câțiva ani de zile în regimul reglementării comerțului exterior .

Deși sunt un partizan al libertății comerțului -eu cred că țările civilizate vor fi nevoite să revină la regimul comerțului liber - însă **această revenire la libertate nu se poate face decât dacă toate țările civilizate vor reveni la regimul libertății economice depline.**

Până atunci,**câtă vreme State puternice au reglementat viața economică și schimbul internațional ,evident că nu tocmai țara noastră va putea reveni deodată la un regim de libertate** .În ipoteza că am vrea noi să hotărâm că de mâine nu mai există reglementarea, compartimentarea, contingentarea , aș avea impresia-nu găsesc altă comparație mai bună - că **ne ducem la Polul Nord într-o haină de vară .**

Trebuie o adaptare la condițiunile economice ale schimbului internațional ,însă cu o singură condiție :această adaptare ,această reglementare a vieții ,**să nu însemne o restricție dusă până la interdicția vieții comerciale de astăzi .**

" Rog guvernul să vină cât mai curând cu o **modificare a regimului comerțului exterior**, modificare care să corespundă în primul loc **caracterului și nevoilor vieții comerciale.**

I.Constanțiu / 23 iun.'39

▣Planul Economic al C.S.E.

/Protejarea industriei naționale

"În aceeași ordine de idei, întrucât regimul contingentării și-a legitimat anumite restricțiuni pe temeiul protecției industriei naționale ,**mă bucur** că din înaltul for al Consiliului Superior Economic, **vine o punere la punct a acestei chestiuni .**

Din fragmentele planului economic , publicate în ziare , reiese că acest consiliu își exprimă dorința **să se înceteze cu protecția exagerată a unor industrii , care nu au nimic național în ele, ci reprezintă invazia pe teritoriul țării noastrea unor industrii străine ,de**

aventură(aplauze)

" D-lor, pentru **ca o industrie să fie cu adevărat națională ,nu este deajuns să se afle pe teritoriul noastre** .Ea trebuie să aibă **un conținut românesc , în capital,muncă, materie primă și factorii de conducere.**

Noi ne bucurăm că Frontul Renașterii Naționale **nu a permis să vină în Parlament corifeii acelor consilii de administrație** ale atâtor de numeroase și misterioase societăți anonime , **pretinse de industrie națională sau de comerț românesc.**

" Nu sunt în mod absolut în contra formei economice evoluată a societății anonime și **nu consider pe toți membrii consiliilor de administrație ca paraziți ai invaziei străine.** Avem chiar aici în Parlament , **atâția români de valoare** , care, în loc să fi lăncizat în birocrația parazitară , **au ajuns în fruntea celor mai mari întreprinderi comerciale , industriale sau bancare .Cinste lor.(aplauze)**

I.Constanțiu / 23 iun.'39

/Comerțul mic, individual = vitamină socială

" Dar voi susține **preferința ce o am** și trebuie să o avem pentru **forma de mic comerț ,de firmă individuală** , fiindcă o asemenea formă economică conține în ea **o adevărată vitamină socială** , pe care societatea anonimă n-o poate avea (aplauze)

Ce ași înțelege prin vitamină socială ? Este **legătura între familie, între copii părinți și patronul negustor sau meseriaș ; îl văd toată ziua de muncă , se deprind , capătă pasiunea meseriei.Dar ce știu copiii unui membru de consiliu de administrație ,care își câștigă mijloacele de trai , asistând la ședințele unei societăți anonime ,fie că se cheamă P.D.R , fie altfel.**

Trebuie, prin urmare, **să cultivăm forma aceasta ,plină de vitamină socială și națională , a firmei individuale negustorești .**

" M-am oprit anume asupra acestei chestiuni , pentru a aminti onoratului guvern că în **legislația fiscală** de până acum au fost angajate tocmai societățile anonime , iar **nu firmele individuale** - și-mi exprim speranța că **viitoarea legiuire fiscală** ,care nu trebuie să mai întârzie, **să aducă o îndreptare** , fiind că în anul acesta ,micul comerț este impus dublu decât acum trei ani , prin sistemul reportării." Rog onoratul guvern să vină cu o măsură de îndreptare a acestui **greșit tratament aplicat firmei individuale ."**

I.Constanțiu / 23 iun.'39

«Organizarea negustorilor în bresle

-Anomalii și rivalități

Cere ca în scurtă vreme ,se vor repara unele lipsuri ale noului regim electoral ,precum și modul de alcătuire a Senatului , pentru care n-au votat decât membrii din conducerea asociațiilor profesionale.

Aceasta a făcut ca **un număr de cca 20 de meseriași sau de negustorași ,dintr-un oraș înstrăinat din Basarabia , sau din fundul Moldovei...**

-P.Firică : Dați-mi voie, **toate orașele din Basarabia sunt românești ele nu sunt înstrăinate**

-I.Constanțiu : Sunt fericit să aflu de la prietenul Firică vestea îmbucurătoare că a reușit să naționalizeze comerțul în toate orașele din Basarabia.

Dar eu cunosc **târgușoare din Moldova** , în care am trăit timp îndelungat,și în care **20 de negustorași au fost chemați să voteze pentru Senat**,în timp ce negustorii din Capitală , printre care mă număr și eu ,**n-au fost primiți să voteze pentru Maturul Corp .**

" Ei bine, d-lor, **un astfel de corporatism noi nu-l voim** -un corporatism în care **să voteze periferia**, de multe ori înstrăinată, nu-l vedem , oricât ne-ar asigura amicul nostru

că a naționalizat comerțul din Basarabia.Îndreptarea acestei grave lacune se va face prin legea anunțată a Corpurilor profesionale, care vor sta la baza organizării corporațiilor .[---]

" **Se grăbește**,după câte știu, **organizarea meseriilor , în compartimentul muncii** - și se va face **Sunt două direcțiuni de organizare** și mi se pare că Ministerul Muncii și-a luat asupra sa **organizarea în compartimentul muncii în bresle.**

Iar noi, din compartimentul elementului patronal, am rămâne dezorganizați multă vreme și

dezbinăți în biserițe, în forma aceasta amorfă , unde am fi absolut izolați .

Ei bine, **acest lucru trebuie corectat** tocmai prin **grăbirea legiferării organizării breslelor și a organizațiilor patronale**.

Este de **datoria FRN să fie generatorul acestor organizații**. Datoria noastră ,ca Parlament, emanațiunea acestui Front, este **să grăbim toate legile care pot contribui la întărirea neamului nostru** în toate direcțiile . [-----]

-Casa Asigurărilor Negustorești

Îmi exprim dorința ca **printre cele dintâi legiuiri comerciale** , să se grăbească realizarea acelei de mult exprimate doleanțe a comerțului ,menită a întări comerțul românesc , în general , și a **încuraja elementul românesc ,să intre în comerț** , și anume crearea **Casei Asigurărilor Negustorești "**

Încheie strigând trăiască Maiestatea Sa regele ! Sănătate !

I.Constanțiu / 23 iun.'39

7.)Al.Samoil (Uniunea G-rală a micilor industriași și meseriași patroni),la Mesaj ,

(D.S., MO nr. 6 , șed. din 23 iun.'39 , pag . 126)

[LD : 4 mai 2004. Subiect de meditație. De ce oare , în cadrul partidelor politice, pentru reprezentare explicită în Parlament, nu s-a urmărit și o reprezentare a grupurilor profesionale ? Să fi fost asta o deficiență sau o inutilitate?]

Samoil vorbește de 84 filiale , cuprinzând **60.000 de mici industriași și patroni**

1. În partidele politice , existau toate categoriile profesionale , care-și regăseau în programele partidelor respective apărute interesele. Agricultori, industriași, comercianți, negustori, meșteșugari , meseriași, avocați, profesori , medici , etc etc ...

2. În vederea atingerii scopului principal - câștigarea puterii - partidele erau pepinirele din care se recrutau viitorii miniștri și întregul aparat administrativ , deci se avea în vedere profesia, experiența, capacitatea , competența ;

3. În ce privește parlamentarii , funcția lor principală fiind legislativă , era firesc ca elementul preponderent să fi avut pregătire juridică , și de aceea erau mulți avocați . Pe de o parte . Pe de altă parte , pentru funcția de " control" a executivului, pentru bătăliile parlamentare, fie cu miză legislativă , fie politică , erau preferați debaterii parlamentari cu experiență oratorică , polemică , cu prestanță , cu prestigiu , etc etc.

Și atunci întrebarea firească pentru acest **parlament corporatist** , mă duce cu gândul la Marea Adunare Națională , din regimul comunist , în care se urmărea pur și simplu acoperirea statistică pe categorii de reprezentare .

1. Afară de doleanțele stricte ale profesiei , care era cultura lor politică , orizontul lor de cuprindere a treburilor de stat, competența juridică în actul legiferator ?

2. Nu cumva prezența lor era mai mult decorativă , putând fi foarte ușor manipulați ,]

Al.Samoil / 23 iun.'39

▣ Meșteșugarii:omagiu Reginei Maria

"**Serv credincios al crezului profesional în Senatul Țării**, într-o vreme când profesionalismul de esență corporatistă era luat în derâdere și nu rareori invecinat de către unii dintre cei care au ocupat până mai deunăzi băncile pe care azi , mulțumită înțelegerii neasemuită a Maiestății Sale Regelui Carol II, le ocupați d.voastră , îmi îngădui să aduc în numele micilor industriași și meseriași patroni pe care îi reprezintă și al căror ales sânt ,**un omagiu pios memoriei Aceleia**(Senatul ascultă în picioare), Căreia , în largă măsură , îi datorăm împlinirea visului nostru milenar.

" Dacă distinșilor mei colegi , care ne-au premers de la această tribună , le-a putut rămâne întimpărită în minte figura de epocă a Mariei și Sfintei Regine Maria , nouă, celor care frânți de boală sau sfârtecați de oțelul bombelor , granatelor și gloanțelor , ne trecea mâna Sa fină prin păr, mângâindu-ne , în lungile și obositoare vizite pe care ni le făcea prin spitale , chipul Reginei Maria ne-a rămas adânc și pentru deapurarea săpat în suflete .

Al.Samoil / 23 iun.'39

▫ Meșteșugarii:dinastia -Regele Carol

" Săvârșim , d-lor Senatori , prin această pomenire a numelui Ei, la început de veac nou , pentru că veac nou socotim noi că **a deschis neamului românesc Majestatea Sa Regele Carol II**, nu numai îndeplinirea unei sfinte datorii , dar mărturisim prin această pomenire legăturile de nesfârșit ce există între între **pătura meșteșugărească a țării și dinastia căreia a aparținut Maria , Regina printre Regine a Neamului Românesc.**

Al.Samoil / 23 iun.'39

▫Meșteșugarii în Parlament

[LD : Chiar acest Al.Samoil rezultă că a mai fost trimis în Senat și în regimul politic partidist . Probabil prin Camerele profesionale.Nu l-am întâlnit , nu știu să fi strălucit cu ceva la tribuna Senatului .Sau poate da, dar nu l-am remarcat eu .Nici cu ce spune acum nu este de remarcat , să mă ierte răposatul Al.Samoil ! Ar fi culmea , însă, ca , sub comuniști, să fi făcut pușcărie, având în vedere că – se pare – că au fost considerați "dușmani ai poporului" toți cei ce fuseseră parlamentari .Până la apariția Dicționarului "S" a lui Ionițoiu, nu pot ști]

" D-lor senatori, îngăduiți **singurului meșteșugar patron care a izbutit să pătrundă în Sfatul Țării ,în timpul de tristă amintire al partidelor politice** ,să declare în numele păturilor care l-au cinstit cu încrederea lor ,trimitându-l aici , unde se hotărăște asupra obșteștilor nevoi , că este întreg și devotat operei mărețe pe care Majestatea Sa Regele Carol II a inițiat-o în februarie 1938 , și la a cărei desăvârșire lucrează Guvernul țării .

" Și îngăduiți unui om , care cu doi ani în urmă a avut durerea de a nu putea vorbi în această incintă despre cele multe și mari nevoi ale micii industrii și meserii românești ,să ridice cu acest prilej slavă omului care cu un curaj nemaîntâlnit până la el și cu o râvnă pe măsura vremilor de primenire pe care le trăim , care a pus , cu ajutorul celor din guvern,ordine [...] în numele celor **peste două sute de mii meseriași patroni** , slavă d-lui Armand Călinescu , primul sfetnic al al Majestății Sale Regelui Carol II .(aplauze)

Al.Samoil / 23 iun.'39

▫ Uniunea Generală a meseriașilor sprijină așezământul corporatist

" Nu pot, vorbind despre FRN să nu mă opresc asupra lăudabilei intențiuni a guvernului de a veni cu o **lege de organizare a Comisiilor profesionale.**

Uniunea Generală a micilor industriași și meseriași patroni ,această organizație cu pronunțată orientare corporatistă, stă gata cu cele **84 filiale** și cu cei **aproape 60.000 de membri** , **să sprijine din răputeri strălucirea așezământului corporatist**,anunțat de Majestatea Sa Regele prin Mesajul Regal .

"Mulțumind onor guvernului , pentru faptul de a fi încadrat **mica industrie și meserie românească organizată în Uniunea Generală** [-----] în categoria **Comerț și Industrie** , căreia în mod firesc îi aparține [-----]

Al.Samoil / 23 iun.'39

8.)D.I.Simian (ex-PNȚ , FRN, Comerț) , la Mesaj, Cameră , 24 iun.'39

(DAD, MO 6 , șed. din 24 iun.'39 , pag. 94- 96)

Doc. integral : **fișier Industrie -Comerț**

D.I.Simian / 24 iun.'39

▫Parlamentarismul vechi și nou

"...ca la un semnal , **toată suflarea românească s-a atașat** cu entuziasm **noii orânduirii sociale și politice a țării noastre** . [---] în **noua structură politică** sarcina noastră a **parlamentarilor categoriilor profesionale** are cu totul altui aspect decât în trecut , când **majoritatea parlamentară** era expresia fidelă a **concepției partidului guvernamental** , iar **opoziția** era stăpânită de **o singură preocupare** ,aceea de a face cât mai multe **dificultăți guvernului** și deseori a trebuit să asistăm la **compromiterea unor intențiuni frumoase și curate** .

" Este evident că în **aceste vremuri noi** ,când **Parlamentul** reprezintă **voința ,gândul și nădejdea claselor profesionale** ,noi, aleșii acestor categorii , profund identificați nu numai cu

interesele superioare ale țării , dar și cu cele ale clasei căreia îi aparțin , avem îndatorirea să armonizăm aceste interese. "

D.I.Simian / 24 iun.'39

▣Clasa comercianților

" Faptul că **onoratul guvern** , și în special d-l prim-ministrul **Armand Călinescu** , **ne-a cinstit cu cea mai largă sollicitudine** , pentru care **clasa mea le rămâne veșnic recunoscătoare** , ne dă imbold și ne dă curaj să înfățișăm pe scurt câteva doleanțe ale noastre,limitându- ne la enunțarea principială a acestor revendicări .

/Amendament pentru Răspunsul la Mesaj

Socotind că în adresa de Răspuns la Mesaj , este **o scăpare din vedere că nu s-a amintit nimic despre comerț și industrie, deși Mesajul dă toată atenția** acestor doi factori economici , vă rog respectuos a aproba introducerea **următorului amendament** ,susținut cu atâta căldură de colegul nostru d-l **Pompiliu Băbeanu** (aplauze) :

< În acest domeniu economic, următor chemării Majestății Voastre ,atențiunea principală o vom îndrepta asupra nevoilor economice ale poporului nostru ,vom acorda o deosebită grijă pentru ca agricultura , industria și comerțul românesc să poată conlucra , ridicând astfel toți factorii și toate forțele productive ale Națiunii ,spre un stadiu superior de viață economică prosperă și de sine stătătoare.> (aplauze)

D.I.Simian / 24 iun.'39

/Mitiță Constantinescu:Oficiul pentru asistența și ajutorarea comercianților scăpătați

"După cum bine a spus d-l **Mitiță Constantinescu**, în raportul d-sale către Consiliul de Miniștri , cu ocazia prezentării **proiectului de lege** pentru înființarea [ian.'39] **Oficiului pentru asistență și ajutorare a comercianților și industriașilor scăpătați** ,ca **<un omagiu adus comerțului și industriei românești, care a făcut efortări de realizare și prosperitate atât de fericite și de laudabile** [-----] **că poate să fie încredințat că , la vremuri grele , poate găsi liman de sprijin în viață >**

Până în prezent acest oficiu nu a început să funcționeze , în paguba asistenței,de aceea rugăm respectuos și stăruitor pe dl ministru de resort ca să facă toate diligențele ca ceea ce s-a creat prin lege acum 6 luni , **să se realizeze cât mai curând.** [-----]

D.I.Simian / 24 iun.'39

▣Organizarea comercianților -trecut și prezent

▣Camerele de Comerț -Asociațiile negustorești -Breslele

[LD : **7 mai 2004.A dracului să fiu dacă înțeleg cum stă chestia cu breslele și cu Camerele de comerț, dacă înțeleg ce este cu libertatea de asociere voluntară și cu dreptul la personalitate juridică ,dacă înțeleg cum este cu reglementarea condiționată ,dacă înțeleg la urma - urmeice voia să spună Dinu Simian . De aceea copii ad-literam și poate voi înțelege cândva .]**

" **Dacă** la baza sporirii cantitative și calitative a **elementului băștinaș activ** este nevoie de o **îndrumare sănătoasă** și de o **politică de solidară ajutorare** ,exprimată prin fapte ,**dacă** în procesul de întărire contribuția **Cameralor și Asociațiilor negustorești** este neprecupețită ,nu este mai puțin adevărat că **cel mai important factor** al succesului în **lupta de românizare a întreprinderilor** , ca să nu fim smulși și aruncați de pe vetrele noastre , **este organizarea noastră corporativă .**

" **Noul pact fundamental** al țării a consfințit **ideea organizării intereselor profesionale** în cadrul reprezentării profesionale.Ca reprezentanți ai comerțului în **noul Parlament corporativ** , avem a ne preocupa în primul loc de **organizarea profesională a comercianților** , chestiune de mare actualitate , problema fiind anunțată prin Mesajul Regal .

" **Principiul libertății de asociere profesională** și ușurința cu care s-a dobândit în trecut **personalitatea juridică** ,a avut ca rezultat **fărămițarea mișcării de asociațiune** , atît în **rândurile muncitorilor** , cât și în aceea a **negustorilor .**

" **Astăzi** apărarea intereselor profesionale și în special colaborarea acestor asociațiuni cu Statul , **impune o evoluție concentrică** a ei, mai ales prin nevoia lărgirii **intervenționismului**

economic și social.

"În concepția noastră , breslele sunt organizațiuni de **drept privat** , urmărind **apărarea intereselor profesionale** , dar pe baza principiului constituțional al **aderării voluntare a membrilor breslași** .

Alături de bresle, avem **Camerele de Comerț și Industrie** , care rămân însă **instituții publice**, adică sunt anumite **ramificațiuni ale Statului** , însărcinate ca să reprezinte oficial, pe lângă puterea publică, **interesele generale ale comerțului și industriei** din anumite circumscripții și să gireze unele servicii economice de interes general .

Camerele de comerț și industrie sunt astăzi **adunări reprezentative** de comercianți și industriași , cu un **caracter interprofesional** și, repetăm, ele constituie **o reprezentare publică** a comerțului și industriei dintr-o anumită regiune.

"Aceste două categorii de instituții -Breslele și Camerele de comerț și industrie - sunt tranșant distincte în noua Constituție.

Noua Constituție ne arată precis că **bresla să fie expresia voinței liber exprimate** , adică **o aderare voluntară** , care nu este decât o **consecință directă a libertății individuale**. Tot Constituția, însă , indică mijlocul prin care **atributele inerente personalității** omenești să poată fi realmente valorificate și **nu falsificate printr-o interpretare abuzivă** sau printr-o **denaturare a noțiunii de libertate**

Libertatea nu înseamnă anarhie neînfrănată ; adevărata libertate este, într-un stat civilizat , **produsul unei reglementări.**

De aceea, **Constituția din februarie 1938** , adaugă art. 26 că **dreptul de liberă asociațiune nu implică** însă întru nimic **dreptul de a crea persoane juridice** , **legiuitorul** constituant **a rezervat legiuitorului ordinar** libertatea de a condiționa acordarea personalității juridice numai **acelor organizațiuni profesionale** care în fața Puterii Executive **fac dovada că sunt cele mai îndreptățite** la reprezentarea intereselor profesionale , **după compunerea** pe care o au , **după activitatea** pe care o desfășoară , **după legătura lor organică** cu Țara , Constituantul din februarie 1938 în chipul acesta a arătat tuturor **calea legală spre cocentrarea forțelor producătoare** , pentru **înfăptuirea unui tot organic și funcțiuni armonice** adaptate noului sistem de producțiune și distribuire al economiei noastre naționale. "

" Prima celulă a organizării o constituie bresla , în sensul strict și limitativ al profesiei . Este evident că aceste bresle, pentru a corespunde menirii lor , **se pot regrupa** spre a **armoniza interesele colective ale negoțului** , pentru a le putea mai bine apăra . Concomitent cu organizarea comerțului și industriei se impune reforma **Cameralor de comerț și de industrie ."**

D.I.Simian / 24 iun.'39

▣Necesitatea creerii creditului comercial

[LD : Nu am știut că nu exista Credit Comercial .]

"O problemă nu numai de ordin economic, dar și de ordin național , o constituie problema **creditului comercial** . [----] Rodnica activitate a **institutenor speciale de credit** - și aici mă gândesc în primul rând la incontestabila contribuție a **Creditului Industrial** , la opera de industrializare a Țării Românești , de asemenea a **Creditului Urban** , **Creditul Rural**, **Institutul Național de Credit Meșteșugăresc** , și celelate instituțiuni similare au avut și un scop bine definit - **extinderea activității economice a unei categorii** .

" Din viața practică cunoaștem și **simțim lipsa unei instituțiuni a Creditului Comercial** , și respectuos vă rugăm să binevoiți a înscrie în programa dvs de realizări efective și **crearea unui organism de credit pentru negustori** , care să umple un gol în sistemul nostru bancar . Ridicarea potențialului comerțului nostru românesc va fi astfel înlesnită .

D.I.Simian / 24 iun.'39

▣Măsuri pentru dezvoltarea comerțului

1. **Atașajii comerciali** să fie **adevărați agenți de plasare a produselor agricole românești** .
2. Crearea unor **agenții speciale în străinătate** care să se ocupe în centrele importante și în țările respective unde exportul nostru este îndrumat , cu **căutarea de debușeu pentru**

plasarea produselor noastre .

3. Participarea României la cât mai multe **expoziții internaționale**.

4. Înființarea unui **târg internațional comercial la București**

5. APLICAREA unui **tarif preferențial de transport** pentru toate produsele destinate exportului .

6. Asigurarea dezechilibrului produselor noastre prin **convenții economice**

7. Crearea de **industrii indigene** , care să transforme materiile prime în țară și să pregătească în formă de produse semifabricate sau produse finite pentru export .

8. **Îndrumări** precise date producătorilor de **felul cum să fie păstrate și manipulate diverse produse**. [----]

Standardizarea , care joacă un rol important pentru promovarea exportului nostru , va trebui să fie una din preocupările de competență a instituțiilor noastre care au căderea să faciliteze exportul . [----]

D.I.Simian / 24 iun.'39

▣ **Românizarea comerțului**

"**Îndrumarea tineretului** nostru prin **școli practice profesionale** către **meserie și comerț** și **ajutorarea elementelor ieșite din aceste școli** cu capital ieftin , necesar oricărui început de întreprindere , **rambursabil într-o perioadă de ani** , va fi unica posibilitate plauzibilă ca **să putem recuceri redutele de nepătruns ale economiei naționale și a le româniza** .

[---] **Noi nu putem concepe această prosperare și înviore**

a economiei naționale **fără întărirea** , o repetăm , **morală , materială , politică și culturală a elementului etnic român** în viața noastră publică și economică(aplauze)

" Hotărârea scumpului nostru Suveran , ca și binecuvântarea lui Dumnezeu , ne-a hărăzit **situațiunea favorabilă a componenței actualului Parlament** , încredințându-ne un **mandat de trezire și de redresare a poporului de origine română ; vom rămâne blestemați sau răsplățiți de generațiile de mâine** , după cum va fi fapta și după cum se va rosti hotărârea noastră ."

D.I.Simian / 24 iun.'39

9.)D.Mociorniță (ex-PNL,FRN,senator de Ilfov,Industrie),la Mesaj,Senat, 26 iun.'39

(DS, MO 7 , șed. din 26 iun.'39 , pag. 171-172)

[LD : din păcate nu am discursul integral , ci numai o pagină . Chiar și atât , cuvintele lui mărturisesc **adeziunea totală la noul regim, la noua Constituție, la FRN și celelate instituții create.**] Doc.parțial : fișier **Industrie , Comerț**

Mociorniță / 26 iun.'39

▣ **Răscruce istorică : '37 / '38**

▣ **Confruntarea dintre bine și rău**

[LD : fenomenul aluziilor și metaforelor se repetă . La fel ca și alți contemporani , **Mociorniță nu numește purtătorii de pericole din interiorul țării** , pe care le taxează drept **mişcări oculte, lașe, extremiste, răzvrătite** . Viza pe legionari ? pe cuziști ? pe comuniști ? pe iredentiști ? Mociorniță nu numește nici dușmanii externi ai țării , dar îi definește ca pânditori pentru cucerirea "**pământului făgăduinței**" Viza Ungaria ? Rusia ? Germania ? Aluziv , da !

Efectul este suficient de dramatizat încât , pe acest fundal, **actele Regelui Carol să apară providențiale .]**

"Domnule președinte , d-lor senatori , sunt **răscruce în viața popoarelor** , la fel cu cele din viața oamenilor , [--- primele paragrafe, text șters, greu de descifrat ....]

de descifrarea cărora depinde atât **cursul existenței și onoarea de a întâmpina viitorul ca un biruitor** , sau de a **se restrânge cu umilință pe întuneric** ca să-și ascundă faptele și să se arate la sfârșit .

Ca un martor și îndreptar prețios , **cei care sunt ținuți să conducă destinele unui popor** , păstrează adânc săpată în paginile veacurilor ei , **asemenea sentințe definitive de dispariție și umilințe** , precum și **entuziaste exemple de biruință și propășire** , ale celor care au știut să

se înfrângă , obținând astfel , pe veșnicie , **dreptul sacru al continuității și existența lor** .
"Pe de altă parte, găesc că **cei mai de temut vrăjmași** nu sunt cei care luptă deschis, fățiș, cât **cei lași** , care **își pregătesc ura ocult** ;lovitura lor fiind **veșnic dată din spate** și ea va fi areareori posibil de înlăturat.

" D-lor senatori, noi am trăit, de sigur, **aceste două fapte covârșitoare** .

Viața politică rău plantată pe acest pământ fertil în toate , **ajunsese la un punct** când **rodul matur trebuia să crape** și sunt sigur că din el **ar fi tâșnit** suficientă materie ca **să înece întreaga țară într-o imensă vrajbă** .

În tenebre , mocneau **răzvrătiri opuse rațiunii superioare a Statului** ,se aștepta numai **momentul propice** ca **ura nestăvilită să pornească** într-o **neâmbлъnzită lovitură** ce ar fi putut **să însângereze adânc pământul țării noastre** .

" **Nimeni nu se mai gândea** că , și jur împrejur, **în ochii răi și lacomi** ce stăteau de veghe , începuseră **licăriri stranii de diabolică bucurie** , la gândul că , în sfârșit ,după încercata așteptare , **pământul făgăduințelor va fi cotropit** .

Mociorniță / 26 iun.'39

▣ **România salvată de la Apocalipsă**

▣ **Regele Carol - cărmaciul providențial trimis de Dumnezeu**

[LD : Nu contează dacă a avut sau nu dreptate ! Sigur este că **a rostit un gând sincer** ,un gând **împărtășit de mulți români** . Chiar și de cei care , din alte considerente , nu-l agreau pe Carol . Nu știu cum să surprind și eu fenomenul acesta mai bine . Mociorniță reușește . De la el aflăm spaima cea mare pe care o simțisiră românii ! Dar , **folosind același stil** , numai **până trece furtuna, nu-i așa ?!**]

" Vă întreb **dacă, în această involburare generală** , când **talazurile înfuriate** ale apei din afară băteau din toate părțile corabia s-o înghită [pericol extern] ,iar **înăuntru se complota prin unghere** [pericol intern];**ce ar fi fost dacă și cărmaciul și-ar fi pierdut sângele rece și cumpătul ?**

" Românul , după ce scapă de o primejdie , face **semnul crucii și spune smerit** :

< Mulțumescu-ți Ție Doamne ! > . Suntem deci datori , când am scăpat de la un sinistru naufragiu , **să întoarcem fața recunoștinței noastre către Dumnezeu** , și într-un glas să ne rugăm : **< Slăvit fii Doamne că, într-un ceas de grea cumpănă , când totul părea pierdut , nu ne-ai uitat și ne-ai trimis prin Conducătorul ce ne-a condus la limanul scăpării ,mărturia că gândul Tău e lângă noi și ne veghează . >** (aplauze)

" Iar **Celui care înfruntându-și hotărât moartea , ne-a redat viață nouă** , într-un prinos de mulțumire și adâncă grațitudine , îi **chezășuim** , la rândul nostru , **munca , devotamentul, cinstea, dragostea noastră și a urmașilor noștri** .

MSRegele Carol II va rămâne pentru poporul românesc **apariția providențială trimisă de Cel-Atotputernic** , **să-și cruțe fiii vrednici de torturile Apocalipsului**

" **Iată ce va păstra săpat în cartea ei istoria** ,despre **această grea răspântie** prin care am trecut ."

Mociorniță / 26 iun.'39

▣ **Parlamentul FRN**

"**Trăim un miracol !** Suntem un organism nou , deși tânăr, deși noi, ca oameni, suntem în vârstă [LD : avea 44 de ani !] [----] Pe deasupra, trebuie să fim animați de ambiția de a înfăptui realizări deosebit de prețioase , încât activitatea primului Parlament al țării renăscute ,să rămână deapururi exemplu și pildă demnă de urmat,celor ce ne vor succede.[----] Astfel,începând cu **noua Constituție și legând de ea toate celelate legiuiri** , s-a introdus un **spirit nou în viața de Stat** ,acela al primatului idealului național ,bazat pe onoare, demnitate , integritate și prețuirea meritelor "

[LD:lipsăcontinuare discurs .Ziceam că mă voi duce la arhive să-l completez]

*Notă. D.Mociorniță

Mare industriaș. Născut la 15 aug. **1895 în Țintea** (Prahova) A urmat Școala superioară de Comerț din **București** și Școala superioară de Industrie din **Paris**. Membru **UGIR** și în Comisia industrială a PNL . **Deputat în 1927 / 1928** (guv. Ionel apoi Vintilă Brătianu)

A publicat articole și a ținut cuvântări pe teme economice -financiar-industriale
(Cf. Dicționarul Predescu , p. 560)

D. Mociorniță / 26 iun.'39

10.) **Simion Rusu** (FRN ,deputat țaran, mic comerciant ,ținut Mureș) la Mesaj,

Cameră ,27 iun.'39

(DAD, MO 6, șed. din 27 iun.'39 , pag . 119-120)

Doc. integral - fișier **Tărănism VI**

▣ Comerț agricol românesc !

▣ Târgul de boi de la Reghin .

▣ Vânzarea pieilor ...

Simion Rusu / 27 iun.'39

▣ **Comerț agricol românesc !**

[LD18 iul.2006. Iată **o boală cronică** a unei țări preponderent agrare , în care **comerțul este în mâna intermediarului**, de obște **străin**.

Nu mai este vorba de xenofobie de import, nu este vorba de naționalism extremist

-cuzist , legionar, goghist, vaidist ș.a —ci este **o realitate demonstrabilă statistic, legislativ și economic**. Dacă nu voi găsi cea mai potrivită argumentare pentru asta , înseamnă că nu mai trebuia să scriu și eu un **asemenea capitol** într-o nouă carte !]

"Trecem la alt punct : la **sora noastră comerțul și industria** , care este în legătură cu **agricultura** , surori de mamă .

-Cine sunt comercianții ?

D-le președinte, d-lor deputați, **oare noi nu am putea să rupem cartierele cele negre ?**

Comerțul este atât de îngreunat prin dări și necaz , dar să ne întrebăm cine sunt comercianții , căci bietul român el nu a avut de la nimeni nici un sprijin și nici un ajutor , el n-a fost ajutat de nimeni cu nici o înlesnire , la bănci degeaba s-a dus ca să ridice bani, nu le-au dat, degeaba au mers la alt frate să ceară, că n-a avut .

Și așa , cu toții , **să punem umărul să ridicăm comerțul român .**

"Să ne întrebăm noi, oare , **până în anul 1918 , câți comercianți români am avut în Ardeal , rog căutați actele și să vă orientați .**

-Comerțul în mâna românului !

"Oare noi n-am putea **să micșorăm dările micilor comercianți** care nu le mai pot suporta , atât de grele, **să se pună bănci la îndemâna comerciantului român, ca să poată lucra**

adevărat românesc și **să putem trece comerțul în mâna românului, ca tineretul de astăzi să apuce o carieră nouă , să facă importuri , exporturi** și anume : **grâul nostru, porumbul nostru, nu le-ar putea manipula un român ?**

Nu ! De ce ? că n-are bani , nu are sprijin , nu are ajutor .

" Oare boii și vitele noastre cele scumpe , ce trec la alte țări **nu s-ar putea cumpăra de români** , cu un preț bun ? Nu ! Nu are bani și legătură."

Simion Rusu / 27 iun.'39

▣ **Târgul de boi de la Reghin .**

-**Vânzarea pieilor**

Dau un exemplu. În orașul **Reghin -Mureș**, este un **târg renumit de boi și vite cornute .**

Ca mic comerciant mă exprim . Am plecat cu o zi înainte la târg , ca să văd ce negustori au sosit în târg ; m-am întâlnit cu niște **negustori de la Palestina** cu care am stat de vorbă și întrebându-i : **Ce cumpărați ?** îmi răspunseră : **boi .**

D-lor , dacă îmi dați voie **să vă ajut și eu la cumpărare** , dar vă rog să-mi spuneți prețul cu care puteți cumpăra .**Îmi răspund** :clasa I-a,22 lei ,clasa a II-a ,20 lei .
După aceea, plec la cumpărare și **cumpăr câteva perechi de boi** pe seama lor și cu prețul spus .

...Între aceea,**vin vreo 5 evrei** , stau de vorbă și **au și coborât prețurile la 18 lei .**

Luăm cazul din **județul nostru, Mureș**,unde **se taie o cantitate de miei primăvara** , de la 100 de miei în sus .**Cine cumpără pieile de oi , de vită** , ce provin tot de la bietul agricultor ?**Noi, micii comercianți ,am tăiat vreo câteva mii de oi**, pe bază că pieile vor avea un preț bun, așa că , **cugetând că comerțul nostru românesc va exporta pieile în străinătate** , și anume în Polonia ,unde au un preț colosal de mare ,nu cum le-am vândut noi, 60-90 lei bucata de piele . **Dacă am fi avut dreptul de exportat pieile în Polonia**,și am fi avut și bani , atunci luam un preț mai bun .

"Vă rog să ne străduim pentru ajutorarea agricultorului și comerciantului român

Simion Rusu / 27 iun.

11.)CCBrăesku(FRN,Agricultori-senator numit de rege),la Mesaj,Senat ,27 iun.'39

(D.S., MO nr . 8, șed. din 27 iun.'39 , pag. 185-186)

CCBrăesku / 27 iun.'39

Parlament corporatist :avantaje și riscuri

[LD:este evident că nu a dispărut "*ciocnirea de interese*"pentru că așa a decretat Constituția la faimosul articol privind interzicerea "*luptei de clasă*" Și tot așa de evident este că ,în locul luptei **inter-partidiste**,a apărut lupta **inter-corporatistă**.Fostul iorghist,moșier de tradiție conservatoare ,exprimă perpetua luptă a României moderne:**economie agrară sau industrială ?**

Care trebuia sprijinită ?Cum să se producă "armonizarea" ?]

"Se poate foarte bine ca interesele unei categorii să nu se potrivească cu ale altei categorii , de exemplu **ale mării agriculturi cu ale mării industrii** ,și **ale micii industrii cu ale mării industrii**,și așa mai departe .

De aceea, ele trebuie **cercetate cu multă atenție și armonizate între ele.**

Dar pentru armonizare se cere **să nu fie un singur moment exclusivism și intransigență din partea diferitelor categorii și corporațiuni** .

" După ce vor fi astfel **armonizate**, ele trebuiesc să fie **subordonate intereselor obștești** ale Statului ,**ale sufletului românesc** și ale **solidarității naționale**.

Altfel,am deschide din nou drumul spre demagogie și luptă de clasă,ceea ce ar constitui cea mai mare nenorocire pentru țară și pentru economia ei generală ."

CCBrăesku / 27 iun.'39

-Încurajarea mării industrii:deziderate și abuzuri

" Am ascultat cu plăcere frumoasa cuvântare rostită de d-l **senator Marinescu**, unul din **reprezentanții mării industrii românești** ,cu același sentiment de îngrijorare de care vorbeam adineaori .**S-a vorbit** de către dl Marinescu , în expunerea frumoasă, documentată și foarte interesantă pe care a făcut-o ,**de năpăstuirea mării industrii** și se dădea **un fel de semnal de alarmă** pentru apărarea intereselor ei ,**primejduite din anumite puncte de vedere** .

"Eu, d-lor,nu am să vin nici o dată să susțin că **marea industrie** nu are **un rol determinant** în viața economică a țării ,mai ales în împrejurările de față .Nu voi spune că **tot ceea ce se poate face pentru dânsa să se facă**, în interesul general al țării .

Dar ,d-lor,nu sunt de acord cu stimatul nostru coleg când afirmă că marea industrie a fost nedreptățită .Eu știu și știu cu toții că **industria mare s-a bucurat la noi de un regim de favoare , de diferite tarife preferențiale,de un regim excepțional și de multe alte avantaje.**

-Corective la abuzuri

Eu nu zic că **aceste avantaje** nu trebuie **menținute ,însă cu oarecare corective** pentru unele din ramurile de producțiune ale mării industrii, **care au abuzat uneori de ele.**

Așa ,de pildă , **conoscutele carteluri** care au avut asupra economiei generale , și mai ales

asupra populației nevoiașă a țării, o repercusiune dezastruoasă, nu mai pot fi tolerate . De **blocul de granit al unora** din ramurile marii industrii, care a dat populației sărace și muncitorilor agricoli , în special, lucrurile necesare de care avea nevoie, **pe prețuri ridicate** , ne-am izbit de atâtea ori , **în dauna economiei generale** și a nevoilor stringente ale populației nevoiașe.

"Domnilor senatori ,cred că cu **oarecari corective** care **se vor aduce protecției acordată industriei mari** de către Stat până acum,ea va continua să-și desfășoare activitatea sa mai departe în timpurile de față,când **Societăți și industrii mari ca Reșița și Astra** ,joacă un **rol așa demportant** în opera de înzestrare a armatei .În această privință , eu îmi rezerv dreptul să aduc din nou această problemă înaintea Senatului . "

CCBrăescu / 27 iun.'39

12.)Victor Vâlcovici(FRN ,deputat ,Intelectuali) ,la Mesaj,Cameră ,28 iun.'39

(DAD, MO nr. 7 , șed. din 28 iun.'39 , pag. 128 - 131)

*Notă : prof. Vâlcovici

Fostiorghist; **ministru în guvernul Iorga -Argetoianu** ;rectorul **Politehniciei-Timișoara** ;inginer distins;excelent organizator .

Vict. Vâlcovici / 28 iun.'39

▣ **Lucrările publice:căile de comunicație**

[LD, 17 iul 2006.Temă de meditație :**o boală grea a României moderne**, perpetuată peste un secol și jumătate.În ruptul capului nu pot să-mi explic de ce România,**cu resurse naturale îmbelșugate pentru atari lucrări,cu brațe de muncă libere și ieftine,cu tehnicieni și specialiști în domeniu ,a fost incapabilă să-și construiască rețeaua de comunicații.** Eu nu pot să cred că este vorba decât de delăsare ,de lipsa spiritului gospodăresc,comunitar, caracteristic societăților agrariene înapoiate (să fiu iertată !) și a unei clase conducătoare individualiste , egoiste și indolente.]

Dar rămâne **chestiunea transportului** ,încă în picioare .Trebuie să recunoaștem că **actualul ministru al Lucrărilor Publice**, d-l ministru **Ghelmegeanu** (aplauze)și-a început activitatea în împrejurări destul de grele și totuși,cu **o tinerețe și cu un ritm** pe care **rar l-a atins cineva** înaintea sa,a știut să dea fața care se cuvenea coeficientului diferențial în munca noastră (aplauze) Rămâne încă deschisă **problema căilor de comunicație** .

Vor trebui încă mulți ani de muncă metodică ,pentru ca să putem oferi țării aceștia **căile de comunicație care se cuvin exploatării bogățiilor noastre naturale.** [----]

Dacă avem **diferențe de prețuri exorbitante**, de la un colț la altul al țării ,aceasta **se datorește lipsei de căi de comunicație**.Dacă **25 % , în medie,din prețul de vânzare** al produselor solului nostru,**înseamnă în general transport** , aceasta se datorește **lipsei de credit și de comunicații expeditiv** ;[----]

"Căile de comunicație sunt propriu zis de **trei feluri, mai importante**, lăsând la o parte pe acela care nu au importanță hotărâtoare pentru economia țării

Sunt **șoselele**, sunt **căile ferate**, sunt **căile de navigație** ,râurile, fluviile și Marea .

Toate trei își iau importanța lor. [----]

În acest proces,de coordonare a căilor de comunicație,**șoselele trebuie să ocupe locul întâi** . S-a studiat chestiunea aceasta, dacă am fi noi în stare să găsim creditele necesare **pentru a da drumul lucrărilor** de 40 miliarde lei .

Nu suntem în stare , s-a făcut dovada , că **toate eforturile** noastre până azi **nu vor putea găsi decât câteva sute de milioane** din ceea ce ne trebuie ,ceea ce înseamnă **aproape nimic** .

[-----]

Vict. Vâlcovici / 28 iun.'39

▣ **Industria națională=independență de apărare**

"**Elan industrial** ne trebuie din mai multe motive.Noi **avem nevoie de o industrie** în țară , mai întâi de toate pentru că ,**în momente grele**,în momentul când focul este aprins în jurul nostru

,noi suntem izolați geograficește și nu mai putem conta decât pe propriile noastre mijloace

" Mi-a umplut inima de bucurie **botezul acelu vas** , " **Amiral Murgescu** ",construit integral **în uzinele românești** .Este un mare succes al industriei noastre,o mare promisiune pentru izbânda noastră într-un viitor conflict armat (aplauze) .

≠Industria = absorbirea brațelor de muncă excedentare

"Dar nu numai atât .Mai este încă ceva .**Industria**, în general, compartimentul industrial și comercial în țara românească , **are o foarte mare problemă de rezolvat** , este vorba de **a întrebuința bratele care se degajează** anual din suprapopulația țării

Gândiți-vă că 250.000 locuitori în plus are țara românească în fiecare an .

Ce facem cu ei ? Îi păstrăm la țară ca să adâncim **pauperizarea vieții agricole ?**

Nu ! O politică înțeleaptă de Stat trebuie să prevadă lucrul acesta .

O suprapopulație trebuie drenată ,trebuie îndreptată spre punctele unde se găsesc viduri .

Viduri avem în industrie ,ne lipsește lucrătorul calificat .

Să-l formăm , prin **școli** , prin **ateliere** și vom avea blagoslovenia celor ce vor veni după noi , pentru că le vom da o țară întărită .

≠Industrie+agricultură=înălțarea economică

" **Industria împreună cu agricultura**, împreună **cu elanul** pe care îl găsim la populația de la țară către muncă ,**va rezolva marea problemă a înălțării economice** și deci și **morale a Țării Românești** (aplauze)

Victor Vâlcovici / 28 iun.'39
